

Brüsszel, 2022. március 21.
(OR. en)

7371/22

COPS 130	PROCIV 36
POLMIL 72	ESPACE 27
EUMC 95	POLMAR 26
CSDP/PSDC 155	MARE 24
CFSP/PESC 394	COMAR 23
CIVCOM 50	COMPET 165
RELEX 373	IND 77
JAI 371	RECH 144
HYBRID 27	COTER 79
DISINFO 24	POLGEN 41
CYBER 87	CSC 111

AZ ELJÁRÁS EREDMÉNYE

Küldi: a Tanács Főtitkársága

Címzett: a delegációk

Tárgy: A biztonság és a védelem területére vonatkozó stratégiai iránytű – Egy, a polgárait, az értékeit és az érdekeit megvédő Európai Unióért, amely hozzájárul a nemzetközi béke és biztonság megvalósításához

---

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak „A biztonság és a védelem területére vonatkozó stratégiai iránytű – Egy, a polgárait, az értékeit és az érdekeit megvédő Európai Unióért, amely hozzájárul a nemzetközi béke és biztonság megvalósításához” című dokumentumot, amelyet a Tanács a 2022. március 21-i ülésén jóváhagyott.

A biztonság és a védelem területére vonatkozó stratégiai iránytű

Egy, a polgárait, az értékeit és az érdekeit megvédő Európai Unióért, amely hozzájárul a nemzetközi béke és biztonság megvalósításához

ÖSSZEFOGLALÓ

A háború újbóli – Oroszország Ukrajna elleni, indokolatlan és provokáció nélküli agressziójával történt – megjelenése Európában, valamint a jelentős geopolitikai változások kihívást jelentenek azon képességünk tekintetében, hogy előmozdítsuk jövőképeinket és megvédjük érdekeinket. Jelenleg a stratégiai versengés és az összetett biztonsági fenyegetések korában élünk. Szomszédságunkban és azon túl is a konfliktusoknak, a katonai jelenlét növelésének és az agresszióknak, valamint az instabilitás forrásainak a fokozódását láthatjuk, amelyek súlyos humanitárius szenvedéshez és kényszerű lakóhelyelhagyáshoz vezetnek. A hibrid fenyegetések egyre gyakoribbak, és hatásuk is egyre nő. Az egymástól való kölcsönös függés egyre inkább konfliktusokkal terhelt, és egyre gyakoribb a puha hatalom eszközeinek fegyverként való alkalmazása: az oltóanyagok, az adatok és a technológiai szabványok egyaránt a politikai verseny eszközei. Egyre több akadállyal kell szembenézni a nyílt tengerhez, a világűrhez és a digitális környezethez való hozzáférés terén, valamint egyre több, gazdasági és energiával kapcsolatos kényszerítésre irányuló kísérletnek lehetünk tanúi. A konfliktusokhoz és az instabilitáshoz emellett gyakran társul az éghajlatváltozás, mint e fenyegetéseket megsokszorozó tényező.

Az Európai Unió egységesebb, mint valaha. Elkötelezettek vagyunk az európai biztonsági rend megvédése mellett. A nemzetközileg elismert határokon belüli szuverenitást, területi integritást és függetlenséget teljes mértékben tiszteletben kell tartani. Azzal, hogy támogatjuk Ukrajnát az Oroszország általi katonai agresszió elleni fellépésben, **partnereinkkel együtt példátlan elszántságról** teszünk tanúbizonyságot **az európai béke helyreállítása iránt.** A biztonság és a védelem területén erősebb és cselekvőképesebb EU kedvező módon fog hozzájárulni a globális és a transzatlanti biztonsághoz, valamint kiegészíti a NATO-t, amely továbbra is a kollektív védelem alapját képezi tagjai számára. Általános biztonságunk szempontjából kulcsfontosságú a transzatlanti kapcsolat és az EU–NATO együttműködés, amelyek keretében maradéktalanul tiszteletben kell tartani a Szerződésben foglalt és az Európai Tanács által elfogadott elveket, köztük az inkluzivitásnak, a viszonyosságának és az EU döntéshozatali autonómiájának az elvét. Az EU újlag megerősíti azon szándékát, hogy még erőteljesebben támogassa a szabályokon alapuló világrendet, amelynek középpontjában az Egyesült Nemzetek Szervezete áll. Meg fogja erősíteni a NATO-val fennálló stratégiai partnerségét is, továbbá fokozni fogja együttműködését a regionális partnerekkel, többek között az EBESZ-szel, az AU-val és az ASEAN-nal.

Az ellenségesebb biztonsági környezet miatt óriási előrelépést kell tennünk és fokoznunk kell cselekvési kapacitásunkat és hajlandóságunkat, meg kell erősítenünk rezilienciánkat, továbbá biztosítanunk kell a szolidaritást és a kölcsönös segítségnyújtást. A tagállamok közötti szolidaritás az EUSZ 42. cikkének (7) bekezdésében fogalmazódik meg. Az EU-nak közös erőfeszítések és beruházások révén fokoznia kell jelenlétét, hatékonyságát és láthatóságát szomszédságában és a globális szinten. Közös, a fellépéseket stratégiai megfontolásokra alapozva hozzájárulhatunk a világ jövőjének alakításához. Erős és koherens politikai szereplőként kell fellépni annak érdekében, hogy fenntartsuk a demokráciáink alapjául szolgáló értékeket és elveket, nagyobb felelősséget vállaljunk Európa és az európai polgárok biztonságáért, továbbá hogy a partnereinkkel együtt támogassuk a nemzetközi békét és biztonságot, valamint a humánbiztonságot, elismerve ugyanakkor egyes tagállamok biztonság- és védelempolitikájának egyedi jellegét.

A stratégiai irányítói magas ambíciószintet testesít meg a biztonsági és védelmi menetrendünk tekintetében, hiszen:

1. biztosítja a **stratégiai környezetünk**, az előttünk álló fenyegetések és kihívások, valamint az ezek által az EU-ra gyakorolt hatás **közös értékelését**;
2. gondoskodik a biztonság és védelem terén már folyamatban lévő tevékenységek **nagyobb koherenciájáról és tudatosítja az azokkal kapcsolatos közös célt**;
3. **új módszereket és eszközöket** határoz meg annak érdekében, hogy javítsuk a polgáraink és az Unió biztonságának védelmére vonatkozó közös képességünket;
4. **egyértelmű célokat és mérőföldköveket** állapít meg az előrehaladás mérésére.

Ennek érdekében négy munkaterületen elkötelezzük magunkat a következő konkrét kiemelt intézkedések végrehajtása mellett:

CSELEKEDJÜNK

Képesnek kell lennünk arra, hogy válság kialakulása esetén **gyorsan és határozottan lépünk fel**, lehetőség szerint partnerekkel, szükség esetén pedig egyedül. Ennek érdekében:

1. **meg fogjuk erősíteni a polgári és katonai KBVP-misszióinkat és műveleteinket** azáltal, hogy robusztusabb és rugalmasabb megbízatásokat biztosítunk számukra, előmozdítjuk a **gyors és rugalmasabb döntéshozatali folyamatot** és nagyobb **pénzügyi szolidaritást** biztosítunk, előmozdítva ugyanakkor az európai vezetésű *ad hoc* missziókkal és műveletekkel való szoros együttműködést is. Egy olyan új paktum révén fogjuk megerősíteni a **polgári KBVP**-nket, amely lehetővé teszi a gyorsabb telepítést, összetett környezetekben is;
2. ki fogunk alakítani egy **uniós gyorstelepítésű kapacitást**, amely lehetővé fogja tenni számunkra akár 5000 katona gyors bevetését nem megengedő környezetekben, különböző típusú válságok esetén;
3. meg fogjuk erősíteni a **vezetési és irányítási struktúráinkat**, különösen a Katonai Tervezési és Végrehajtási Szolgálatot, valamint a **katonai mobilitás** fokozása és **rendszeres éles gyakorlatok** révén javítani fogjuk a készenlétünket és együttműködésünket, különösen a gyorstelepítésű kapacitás tekintetében.

VÉDJÜK MEG

Javítanunk kell **azon képességünket, hogy előre jelezzük a fenyegetéseket**, garantáljuk a stratégiai területekhez való **biztonságos hozzáférést**, és **megvédjük polgárainkat**. Ennek érdekében:

4. a helyzetismeret és a stratégiai előrelátás javítása céljából erősíteni fogjuk **hírszerzési kapacitásainkat**, így például az EU egységes információelemzési kapacitásának (SIAC) keretét;
5. létre fogunk hozni egy **uniós hibrid eszköztárat**, amely a hibrid fenyegetések széles körének felderítésére és az azokra való reagálásra szolgáló különböző eszközöket fog egybe. Ezzel összefüggésben külön eszköztárat dolgozunk majd ki a **külföldi információmanipuláció és beavatkozás** kezelésére;
6. a kibertámadásokra való felkészültség és az azokra való reagálás javítása céljából tovább fogjuk fejleszteni az **uniós kibervédelmi politikát**; meg fogjuk erősíteni a tengerek, a légtér és a világűr műveleti területére vonatkozó tevékenységeinket, különösen a **tengeri jelenlétek koordinálása koncepciójának** más területekre való **kiterjesztésével** – az indiai–csendes-óceáni térséggel kezdve –, valamint egy **uniós biztonsági és védelmi űrstratégia** kidolgozásával.

RUHÁZZUNK BE

Többet és jobban kell beruháznunk **képességekbe és innovatív technológiákba**, pótolnunk kell a stratégiai hiányosságokat, továbbá **csökkentenünk kell a technológiai és az ipari függőségeinket**. Ennek érdekében:

7. az operatív realitások, valamint az új fenyegetések és kihívások jobb kezelése érdekében **növelni és javítani fogjuk védelmi kiadásainkat, valamint javítani fogjuk képességfejlesztésünket és -tervezésünket**;
8. közös megoldásokra fogunk törekedni a misszióinkhoz és műveleteinkhez szükséges **stratégiai támogató eszközök**, valamint **az összes műveleti területen az új generációs képességek** – így például modern haditengerészeti platformok, jövőbeli légi harci rendszerek, űralapú képességek és harcokcsik – kifejlesztéséhez;
9. az **élvonalbeli katonai képességek** közös kifejlesztése, a **védelmi célú technológiai innovációba** való beruházás, valamint az Európai Védelmi Ügynökségen belül egy új **védelmi innovációs központ** létrehozása céljából teljes mértékben ki fogjuk használni az állandó strukturált együttműködést és az Európai Védelmi Alapot.

LÉPJÜNK PARTNERSÉGRE

A közös fenyegetések és kihívások kezeléséhez erősítenünk kell a **partnerekkel folytatott együttműködésünket**. Ennek érdekében:

10. strukturáltabb politikai párbeszédet, valamint operatív és tematikus együttműködés révén **meg fogjuk erősíteni** a NATO-val és az ENSZ-szel fennálló **stratégiai partnerségeket**. Intenzívebbé fogjuk tenni emellett a **regionális partnerekkel**, többek között az EBESZ-szel, az AU-val és az ASEAN-nal folytatott együttműködésünket is;
11. erősíteni fogjuk az együttműködést azokkal a **kétoldalú partnerekkel** – például az Egyesült Államokkal, Norvégiával és Kanadával, az Egyesült Királysággal és Japánnal – amelyek osztják értékeinket és érdekeinket. Az **igényekhez igazított partnerségeket** fogunk kialakítani a Nyugat-Balkánon, a keleti és a déli szomszédságunkban, Afrikában, Ázsiában és Latin-Amerikában;
12. a közös kihívások kezelése céljából a partnerekkel történő szorosabb és hatékonyabb együttműködés érdekében **uniós biztonsági és védelmi partnerségi fórumot** fogunk létrehozni.

A stratégiai iránytű ezért ambiciózus, de megvalósítható tervet határoz meg a **biztonság- és védelempolitikánk 2030-ig történő megerősítésére**. Nyomós érvek szólnak amellett, hogy új lendületet adjunk az EU biztonságának és védelmének: az ellenségesebb környezet és a szerteágazóbb geopolitikai tendenciák miatt az EU-nak nagyobb felelősséget kell vállalnia a saját biztonságáért.

BEVEZETÉS

E stratégiai irányítói elfogadásával egy időben annak vagyunk tanúi, hogy **Európában újból megjelent a háború**. Az elmúlt hét évtizedben az EU jelentős szerepet játszott kontinensünk stabilitásának biztosításában, Európa érdekeinek és értékeinek közvetítésében, valamint a béke és a biztonság világszerte történő elősegítésében. 27 tagállamával és 450 millió lakosával Uniónk továbbra is a világ legnagyobb egységes piacát alkotja, sok – különösen a szomszédságunkban található – ország számára a legfontosabb kereskedelmi és beruházási partnert jelenti, emellett pedig a fejlesztési támogatások legfontosabb forrása. Az EU normaalkotóként következetes vezető szerepet tölt be a hatékony többoldalú megoldásokba való beruházásban. A három kontinensen folytatott válságkezelési misszióinkkal és műveleteinkkel bizonyítottuk, hogy készen állunk arra, hogy kockázatot vállaljunk a békéért és felvállaljuk a globális biztonság terén ránk háruló feladatokat.

Oroszország agresszív háborúja komoly fordulópontot jelent Európa történelmében. Az EU minden eddiginél egységesebben áll ki Oroszország Ukrajna elleni, provokáció nélkül indított és indokolatlan katonai agressziója tekintetében, amely durván sérti a nemzetközi jogot és az ENSZ Alapokmányában foglalt elveket, valamint alássa az európai és a globális biztonságot és stabilitást. **Példátlan elszántságról** teszünk tanúbizonyságot **partnereinkkel együtt az ENSZ Alapokmányában foglalt elvek érvényesítése és az európai béke helyreállítása iránt**. A biztonság és a védelem területén erősebb és cselekvőképesebb EU kedvező módon fog hozzájárulni a globális és a transzatlanti biztonsághoz, valamint kiegészíti a NATO-t, amely továbbra is a kollektív védelem alapját képezi tagjai számára. Általános biztonságunk szempontjából kulcsfontosságú a transzatlanti kapcsolat és az EU–NATO együttműködés, amelyek keretében maradéktalanul tiszteletben kell tartani a Szerződésekben foglalt és az Európai Tanács által elfogadott elveket, köztük az inkluzivitásnak, a viszonyosságnak és az EU döntéshozatali autonómiájának az elvét. A tagállamok közötti szolidaritás az Európai Unióról szóló szerződés 42. cikkének (7) bekezdésében fogalmazódik meg. Tágabb összefüggésben, az EU újlag megerősíti azon szándékát, hogy még erőteljesebben támogassa a szabályokon alapuló világrendet, amelynek középpontjában az Egyesült Nemzetek Szervezete áll.

A jelenlegi időszakban, amelyet a **fokozódó stratégiai verseny, az összetett biztonsági fenyegetések és az európai biztonsági rend elleni közvetlen támadás** jellemeznek, polgáraink és Uniónk biztonsága forog kockán. A multilateralizmus válságának eredményeként az államok közötti kapcsolatok egyre inkább tranzakciós jellegűek. A fenyegetések skálája egyre sokrétűbbé és kiszámíthatatlanabbá vált. Az éghajlatváltozás a fenyegetéseket megsokszorozó tényező, amely valamennyiünkre hatással van. Az egymástól való erőteljes kölcsönös gazdasági függés három évtizede után – amelynek a feszültségek csökkenésével kellett volna járnia – az erópolitikához, és még azon is túlmenően a fegyveres agresszióhoz való visszatérés jelenti a legjelentősebb változást a nemzetközi kapcsolatokban. **A terrorizmus számos ország stabilitását fenyegeti**, és világszerte továbbra is kihívást jelent a nemzeti biztonsági rendszerek számára. **Az egymástól való kölcsönös függés továbbra is fontos, de egyre inkább konfliktusokkal terhelt, és egyre gyakoribb a puha hatalom eszközeinek fegyverként való alkalmazása**: az oltóanyagok, az adatok és a technológiai szabványok egyaránt a politikai verseny eszközei.

Az európai biztonság oszthatatlan. Az európai biztonsági renddel szembeni bármely kihívás az EU és tagállamai biztonságát is érinti. **Az erópolitikához való visszatérés** arra készíten bizonyos országokat, hogy történelmi jogokra és befolyási övezetekre hivatkozva lépjenek fel ahelyett, hogy a nemzetközileg elfogadott szabályokhoz és elvekhez tartanák magukat, és egységbe tömörülnének a nemzetközi béke és biztonság előmozdítása érdekében. **A nyílt tenger, a légtér, a világűr és a kibertér egyre inkább vitatott műveleti terület**. Kijelenthetjük tehát, hogy világunk egyre kevésbé szabad: az emberi jogokat, a humánbiztonságot és a demokratikus értékeket – az Unión belül és külföldön is – támadások érik. **A kormányzási rendszerek versenyének lehetünk tanúi, amit a narratívák terén folytatott valódi küzdelem kísér**.

Ebben a nagy mértékű konfrontáció jellemezte rendszerben az EU-nak és tagállamainak **fokozniuk kell a biztonságukba és védelmükbe irányuló beruházásokat, hogy erősebb politikai és biztonsági szereplővé váljanak.** Az elmúlt évek során elért eredmények ellenére nagy a kockázata annak, hogy nem tudunk lépést tartani a versenytársainkkal: az EU-nak még sokat kell tennie azért, hogy megerősítse geopolitikai pozícióját. **Ezért hatalmas előrelépésre van szükség egy olyan erősebb és cselekvőképesebb Európai Unió kialakítása érdekében, amely az Európai Unióról szóló szerződés 2. cikkében meghatározott alapvető uniós értékekre építve biztonságsszolgáltatóként lép fel.** Erre csak közös fenyegetettségértékelés és a fellépés iránti közös elkötelezettség alapján kerülhet sor.

E stratégiai iránytű révén **közös stratégiai jövőképet** vázolunk fel a következő 5–10 évre az EU biztonság- és védelempolitikáját illetően, és haladéktalanul megkezdjük annak megvalósítását. Ez segíteni fog abban, hogy közös stratégiai kultúrát építsünk ki, megerősítsük egységünket és szolidaritásunkat, mindenekelőtt pedig hogy növeljük a közös fellépésre, továbbá az érdekeink és az értékeink védelmére vonatkozó kapacitásainkat és hajlandóságunkat.

Egy gyorsan változó fenyegetésekkel és geopolitikai dinamikával teli, **bizonytalan világban ez a stratégiai iránytű iránymutatást nyújt számunkra, és hatékonyabbá teszi a fellépésünket azáltal, hogy az EU-t erősebb és cselekvőképesebb biztonságsszolgáltatóvá teszi.** Ennek érdekében egyértelmű célokat azonosít az uniós biztonság és védelem területén, továbbá meghatározza az elérésükhöz szükséges eszközöket és azokat a konkrét ütemterveket, amelyek alapján mérni tudjuk az előrehaladást.

Konkréтан a stratégiai iránytű:

1. **közös értékelést nyújt a stratégiai környezetünkről,** az előttünk álló fenyegetésekről és kihívásokról, valamint ezeknek az EU-t érintő következményeiről;
2. biztosítja a biztonság és védelem terén már folyamatban lévő tevékenységek **nagyobb koherenciáját és az azokkal kapcsolatos közös cél tudatát;**
3. **új intézkedéseket és eszközöket** határoz meg azzal a céllal, hogy:
  - a. válság esetén gyorsabban és határozottabban léphessünk fel;
  - b. megvédhessük érdekeinket és polgárainkat azáltal, hogy megerősítjük az EU képességét a fenyegetések előrejelzésére és enyhítésére;
  - c. ösztönözze a beruházásokat és az innovációt a szükséges képességek és technológiák közös kifejlesztése érdekében;
  - d. intenzívebbé tegye együttműködésünket a partnereinkkel – különösen az ENSZ-szel és a NATO-val – a közös célok elérése érdekében;
4. **egyértelmű célokat és mérföldköveket** határoz meg az előrehaladás mérésére.

Ez a stratégiai iránytű arra kötelezi az Európai Uniót és tagállamait, hogy a konkrét eredmények elérése érdekében közös erőfeszítéseket tegyenek. A benne foglalt célkitűzések és a javasolt intézkedések az uniós integrált megközelítés részét képezik, valamint teljes mértékben összhangban vannak a belső biztonságunkat érintő külső fenyegetésekre való reagálásra vonatkozó meglévő politikákkal – különösen az Európai Bizottságnak a biztonsági unióra vonatkozó 2020. évi stratégiájában meghatározottakkal –, és kiegészítik azokat. Az uniós szakpolitikák jelentős ösztönző erővel rendelkeznek, amelyet teljes mértékben ki kell használnunk az EU biztonságának és védelmének megerősítése érdekében. A stratégiai iránytű ezenfelül az Európai Bizottság által 2022 februárjában előterjesztett védelmi és ürcsomagra is épít. Közvetlenül hozzájárul a versailles-i menetrend végrehajtásához.

1. A BENNÜNKET KÖRÜLVEVŐ VILÁG

A stratégiai irányítú előkészítése érdekében 2020-ban elvégeztük az első átfogó **uniós fenyegetettségelemzést**. Ez segített abban, hogy közös értelmezést alakítsunk ki azokról a fenyegetésekről és kihívásokról, amelyekkel az EU-nak a közeljövőben szembe kell majd néznie. A közös stratégiai kultúra kialakítása érdekében rendszeresen – 2022-től kezdődően legalább háromévente, vagy hamarabb, ha a stratégiai és biztonsági környezet változása miatt szükséges – újból meg fogjuk vizsgálni a fenyegetettségelemzést.

A **sokrétű fenyegetések** miatt az általános biztonsági helyzet minden eddiginél ingatagabbá, összetettebbé és szétagoltabbá vált. A helyi és a regionális instabilitás dinamikája – amely alapját a tágabb szomszédságunkban és azon túl előforduló diszfunkcionális kormányzás és viták képezik, és amelyet néha egyenlőtlenségek, vallási és etnikai feszültségek táplálnak – egyre inkább összefonódik a nem hagyományos és transznacionális fenyegetésekkel, valamint a geopolitikai hatalmi rivalizálással. Ez rontja a multilaterális rendszer abbéli képességét, hogy megelőzze és enyhítse a kockázatokat és a válságokat.

Az erőpolitika visszatérése egy feszültségekkel teli, többpólusú világban

Az EU elkötelezetten támogatja a **hatékony multilateralizmust**, és egy olyan nyitott, **szabályokon alapuló nemzetközi rend** kialakítására törekszik, amely az emberi jogokon és alapvető szabadságokon, az egyetemes értékeken és a nemzetközi jogon alapul. A multilateralizmus e modellje a hidegháború megszűnését követően hódított teret nemzetközi szinten. Napjainkban az egyetemes értékek szétzúzásával és a globális kihívások egyoldalú kihasználásával ezt a modellt erőteljesen megkérdőjelezzik azok, akik olyan szigorú szuverenista megközelítést szorgalmaznak, amely valójában az erőpolitikához való visszatérést jelenti. A jelenlegi nemzetközi realitás különböző erőhatások kombinációján alapul, amelyben egyre több szereplő próbálja meg kiterjeszteni politikai mozgásterét, és próbál kihívást támasztani a biztonsági renddel szemben. Az erőszak alkalmazásának és a határok kényszerítés alkalmazásával történő megváltoztatásának nincs helye a 21. században.

Az Ukrajna elleni, provokáció nélkül indított és indokolatlan katonai agresszióval **Oroszország** durván megsérti a nemzetközi jogot és az ENSZ Alapokmányában foglalt elveket, valamint aláássa az európai és globális biztonságot és stabilitást. Ez a 2008-as grúzai katonai agressziót, a Krím 2014-es jogellenes annektálását és a szintén 2014-es kelet-ukrajnai katonai beavatkozást követi. Az említett grúzai és ukrajnai fegyveres beavatkozás, a Belarusz feletti *de facto* ellenőrzés, valamint az orosz csapatoknak az elhúzódó konfliktusok által érintett területeken – többek között a Moldovai Köztársaságban – való folyamatos jelenléte révén az orosz kormány aktívan törekszik úgynevezett befolyási övezetek létrehozására. Az Ukrajna elleni fegyveres agresszió azt mutatja, hogy jogi vagy humanitárius megfontolásoktól függetlenül készen áll a legmagasabb szintű katonai erő alkalmazására, hibrid taktikákkal, kibertámadásokkal, külföldi információmanipulációval és beavatkozással, gazdasági és az energiával kapcsolatos kényszerítéssel és agresszív nukleáris retorikával kombinálva. Ezek az agresszív és revizionista lépések, amelyekért az orosz kormány – büntársával, Belarusszal együtt – teljes mértékben felelős, súlyosan és közvetlenül fenyegetik az európai biztonsági rendet és az európai polgárok biztonságát. Az e bűncselekményekért – köztük a polgári lakosság és a polgári javak elleni támadásokért – felelős személyeket felelősségre fogják vonni. Más színtereken – például Líbiában, Szíriában, a Közép-afrikai Köztársaságban és Maliban – Oroszország szintén demonstratívan lép fel és opportunistá módon használja fel a válságokat, többek között dezinformáció és zsoldosok – például a Wagner-csoport – alkalmazásával. Mindezek a fejlemények hosszú távú és közvetlen fenyegetést jelentenek az európai biztonságra, amely fenyegetéssel szemben továbbra is határozottan fel fogunk lépni.

Kína együttműködési partner, gazdasági versenytárs és rendszerszintű rivális. Kínával véleménycserét tudunk folytatni olyan globális jelentőségű kérdésekről, mint például az éghajlatváltozás. Kína egyre nagyobb mértékben érintett regionális feszültségekben, illetve folyik bele azokba. A piacaink és társadalmaink nyitottsága terén megfigyelhető aszimmetria miatt egyre erősödnek az aggályok a viszonyosságot, a gazdasági versenyt és a rezilienciát illetően. Kínára jellemző, hogy korlátozza a piacához való hozzáférést, globális szinten pedig igyekszik a saját normáit előmozdítani. Politikai törekvéseinek megvalósítása érdekében többek között fokozza jelenlétét a tengeren és a világűrben, valamint kibereszközöket vesz igénybe és hibrid taktikákat alkalmaz. Kína emellett jelentős mértékben fejleszti katonai eszközeit és arra törekszik, hogy 2035-re befejezze a fegyveres erőinek átfogó korszerűsítését, ami hatással van a regionális és a globális biztonságra. Kína fejlődése, valamint a régióba – és általában a világba – történő integrálódása rányomja majd a bélyegét az évszázad hátralévő részére. Biztosítanunk kell, hogy erre oly módon kerüljön sor, hogy az hozzájáruljon a globális biztonsághoz, és ne legyen ellentétes a szabályokon alapuló nemzetközi renddel, valamint az érdekeinkkel és értékeinkkel. Ehhez szilárd egységre van szükség sorainkban, valamint arra, hogy szorosán együttműködjünk más regionális és globális partnerekkel.

Ebben a feszültségekkel teli, többpólusú világban az EU-nak aktívabb fellépést kell tanúsítania a polgárainak és érdekeinek védelme, az értékeinek érvényesítése és a partnerekkel való együttműködés terén, hogy biztonságot nyújtson egy biztonságosabb és igazságosabb világ megteremtése érdekében. Partnereinkkel együtt az EU védelmezi azon alapelveket, amelyekre az európai biztonság épül, és amelyek szerepelnek az **ENSZ Alapokmányában** és az **EBESZ alapító dokumentumaiban**, így például a **Helsinki Záróokmányban** és a **Párizsi Chartában**. Ezen alapelvek közé tartozik különösen az államok szuverén egyenlősége és területi integritása; a határok sérthetetlensége; az erőszakkal való fenyegetéstől, illetve az erőszak alkalmazásától való tartózkodás; valamint az államokat megillető azon jog, hogy szabadon megválaszthassák vagy megváltoztathassák saját biztonsági megoldásaikat. Ezek az elvek nem képezhetik sem alku, sem pedig felülvizsgálat vagy újraértelmezés tárgyát.

A szabályokon alapuló nemzetközi rend fenntartása érdekében tovább fogjuk erősíteni kapcsolatainkat az ENSZ, a NATO és a G7-ek keretében a partnerekkel és a hasonlóan gondolkodó országokkal. Ebben az összefüggésben az Egyesült Államok továbbra is az EU legmegbízhatóbb és legfontosabb stratégiai partnere, valamint olyan globális hatalom, amely hozzájárul kontinensünk békéjéhez, biztonságához, stabilitásához és demokráciájához.

Stratégiai környezetünk

Az EU-t jelenleg **instabilitás** és konfliktusok övezik, és háborúval néz szembe határain. A fegyveres agresszió, a jogellenes anektálás, az instabil államok, a revizionista hatalmak és a tekintélyuralmi rendszerek veszélyes elegyével nézünk szembe. Ez a környezet – a terrorizmustól, az erőszakos szélsőségességtől és a szervezett bűnözéstől kezdve a hibrid konfliktusokon és a kibertámadásokon, az irreguláris migráció eszközként való felhasználásán és a fegyverek elterjedésén át a fegyverzet-ellenőrzési architektúra fokozatos gyengítéséig – az európai biztonságot fenyegető számos veszély táptalajául szolgál. A pénzügyi instabilitás, valamint a szélsőséges társadalmi és gazdasági különbségek tovább súlyosbíthatják ezt a dinamikát, és egyre nagyobb hatást gyakorolhatnak a biztonságunkra. Mindezen fenyegetések veszélyeztetik az EU biztonságát a déli és keleti határainkon, valamint azokon túl is. Ahol az EU nem mozdítja elő aktívan és hatékonyan az érdekeit, mások töltik be a teret.

Még mindig nem biztosított a biztonság és a stabilitás a **Nyugat-Balkán** egészén, többek között a növekvő – információmanipulációs kampányokra is kiterjedő – külföldi beavatkozások, valamint az európai biztonsági helyzet jelenlegi romlásából eredő potenciális továbbgyűrűzés miatt. E tekintetben különösen fontos, hogy támogassuk Bosznia-Hercegovina szuverenitását, egységét és területi integritását – az összes polgár és államalkotó nemzet közötti egyenlőségnek és megkülönböztetésmentességnek a Bosznia-Hercegovina alkotmányában foglalt elve alapján –, valamint az európai pályáján való előrelépést célzó reformfolyamatot, továbbá hogy előmozdítsuk a Pristina és Belgrád között az EU vezetésével zajló párbeszédet. Folytatni kell a kézzelfogható előrelépést a jogállamiság, valamint az európai értékeken, szabályokon és normákon alapuló reformok terén, az európai perspektíva pedig olyan stratégiai döntés kérdése, amely minden, uniós tagságra törekvő partner számára elengedhetetlen. A **keleti szomszédságunkban** – miközben Ukrajnát az orosz fegyveres erők jelenleg közvetlen támadás alá vették – a Moldovai Köztársaság, Grúzia és a Dél-Kaukázus más országai szuverenitásuk és területi integritásuk tekintetében folyamatosan stratégiai megfélemlítéssel és közvetlen fenyegetésekkel szembesülnek, valamint elhúzódó konfliktusok csapdájába kerültek. A belarusz tekintélyelvűség az országon belüli erőszakos elnyomásban, Oroszország Ukrajna elleni agressziójának aktív katonai támogatásában, az ország nukleáris fegyverektől mentes státuszának megváltoztatásában és az EU elleni hibrid taktikákban nyilvánul meg. A tágabb értelemben vett fekete-tengeri régió stabilitására és biztonságára súlyos hatást gyakorol Oroszország Ukrajna elleni agressziója, amely messzemenő következményekkel jár a biztonság, a reziliencia, a hajózás szabadsága és a gazdasági fejlődés tekintetében. Az **Északi-sarkvidék** gyorsan változik, különösen a globális felmelegedés, a geopolitikai rivalizálás és a megnövekedett – többek között a természeti erőforrások iránti – kereskedelmi érdeklődés hatása miatt. A **déli szomszédságunkban** a líbiai és a szíriai válság továbbra is megoldatlan, ami tartós és átfogó regionális következményekkel jár. A régió tekintetében különösen a Földközi-tenger mindkét partját érintő terrorista mozgalmak, emberkereskedelem és szervezett bűnözés jelent fenyegetést. Ez a régió és tengeri terület biztonságunk és stabilitásunk szempontjából stratégiai jelentőséggel bír, ezért elköteleztünk vagyunk amellett, hogy fokozzuk az e fenyegetések és kihívások kezelésére irányuló erőfeszítéseinket. Továbbra is törekedni fogunk a békére és a biztonságra az euromediterrán térségben, többek között közvetítés, konfliktusmegoldás, az intézmények újjáépítése és a társadalom valamennyi tagjának reintegrációja révén. E célból fokozni fogjuk együttműködésünket a regionális partnerekkel. Végezetül pedig a **Földközi-tenger keleti térségében** továbbra is fennállnak az uniós tagállamokkal szembeni provokációkból és egyoldalú intézkedésekből, szuverén jogoknak a nemzetközi joggal ellentétes cselekményekből fakadó megsértéséből, valamint az irreguláris migráció eszközként való felhasználásából eredő feszültségek, amelyek gyorsan eszkalálódhatnak. A stabil és biztonságos környezet, valamint az együttműködésen alapuló és kölcsönösen előnyös kapcsolat biztosítása – a jószomszédi kapcsolatok elvével összhangban – az EU-nak és Törökországnak egyaránt az érdekében áll.

Ezek a fenyegetések és kihívások együttesen hatással vannak a polgáraink és a kritikus infrastruktúránk biztonságára és a határaink integritására. Az orosz kormánnyal erőteljesen megromlott kapcsolatok hatása e színterek közül sokban különösen súlyosan érződik. Az orosz kormány hibrid taktikák útján aktív beavatkozást folytat, veszélybe sodorva ezzel egyes országok stabilitását és a demokratikus folyamataikat. Ez közvetlen hatással van emellett a saját biztonságunkra is.

Afrika jövője stratégiai jelentőséggel bír az EU számára. Gazdasági és demográfiai növekedésére tekintettel az afrikai kontinensben jelentős lehetőségek rejlenek. A kontinensen jelenleg is zajló konfliktusok, a rossz kormányzás és a terrorizmus azonban a saját biztonságunkra is hatással vannak. Ez különösen igaz Malira, a tágabb értelemben vett **Száhel-övezetre** és **Közép-Afrikára**, ahol az instabilitás, a terrorista csoportok, a gyenge állami struktúrák, a zsoldosok és a széles körben jellemző szegénység veszélyes keveréket alkotnak, és nagyobb uniós szerepvállalást tesznek szükségessé. A **Guineai-öbölnek**, **Afrika szarvának** és a **Mozambiki-csatornának** a stabilitása továbbra is alapvető biztonsági követelmény az EU számára, már csak azért is, mert ezek kulcsfontosságú kereskedelmi útvonalak. Ugyanakkor egyre nagyobb geopolitikai versengést tapasztalunk Afrikában, és ebben a globális és regionális szereplők is fokozott mértékben jelen vannak. Közülük néhányan nem haboznak irreguláris erőket alkalmazni az instabil övezetekben, aláásva ezzel a béke és stabilitás megvalósítására irányuló nemzetközi erőfeszítéseket, destabilizálva országokat és a gazdaságaikat, valamint bűnrészességet vállalva az emberi jogok megsértésében.

A tágabb értelemben vett **Közel-Keleten** és a **Perzsa-öböl térségében** az aktív konfliktusok és a tartós instabilitás veszélybe sodorják a biztonságunkat és a gazdasági érdekeinket. A régióban a nukleáris fegyverek elterjedésének megakadályozásával kapcsolatos kihívások kezelése továbbra is kritikus jelentőségű. Irán központi tényező a régió biztonsága terén, de az őt képviselő politikai és katonai szereplőknek nyújtott közvetlen és közvetett támogatás, valamint a ballisztikus rakéták terjedése, továbbá a rakétáknak és fegyvereknek az állami és nem állami szereplők részére történő átadása miatt a regionális instabilitás egyik jelentős forrása marad. Kiemelt jelentőségűek azok az erőfeszítések, amelyek célja az átfogó közös cselekvési terv (JCPOA) maradéktalan végrehajtásához való visszatérés megvalósítása. A régióban az erőszakos szélsőségesség kezelésére tett erőfeszítések döntő fontosságúak lesznek az olyan terrorista csoportok elleni globális küzdelemben is, mint például az al-Kaida és a Dáís.

A globális verseny új központja alakult ki az **indiai-csendes-óceáni térségben**, ahol a geopolitikai feszültségek veszélyeztetik a régió szabályokon alapuló rendjét, és nyomást gyakorolnak a globális ellátási láncokra. Az EU-nak kulcsfontosságú geopolitikai és gazdasági érdeke fűződik a régió stabilitásához és biztonságához. Ezért meg fogjuk védeni az érdekeinket a régióban, többek között annak biztosításával, hogy a nemzetközi jog érvényesüljön a tengeren és egyéb területeken. Kína az EU második legnagyobb kereskedelmi partnere, akire szükség van a globális kihívások kezeléséhez. Az egyre öntudatosabbá váló regionális magatartása azonban erősödő ellenreakciókat szül.

Ami **Ázsia** más részeit illeti, Afganisztán továbbra is komoly biztonsági aggályokat vet fel mind a régió, mind az Európai Unió számára a terrorizmus, a kábítószer-csempészet és az irreguláris migrációval kapcsolatos fokozódó kihívások tekintetében. Egyes szereplők, így például a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság (KNDK), tömegpusztító fegyverekkel, valamint nukleáris és ballisztikus rakéta-programjaikkal – ám egyre inkább hírszerzési műveletek, kibertámadások és dezinformációs kampányok révén is – továbbra is veszélyeztetik a regionális és a nemzetközi békét és biztonságot. A lezáratlan régebbi konfliktusok továbbra is akadályozzák az átfogó pán-regionális biztonsági megállapodások kidolgozását.

Végül pedig **Latin-Amerikával** mély történelmi és kulturális kötelékek kötnek össze bennünket, valamint közös az elkötelezettségünk a közös alapelveken és értékeken alapuló multilateralizmus iránt. A Covid19-világjárvány azonban több latin-amerikai országban rávilágított a társadalmi-gazdasági egyenlőtlenségekre, és egyes esetekben veszélybe sodorta a politikai stabilitást. Az instabil Közép-Amerika és a tartós venezuelai válság hozzájárul a regionális megosztottsághoz és az erős migrációs nyomáshoz, tovább súlyosbítva a kábítószerrel kapcsolatos szervezett bűnözés által támasztott kihívásokat, és veszélyeztetve a kolumbiai béketörekvéseket.

Újonnan felmerülő és transznacionális fenyegetések és kihívások

E regionális konfliktusok és feszültségek mellett globális szinten is transznacionális fenyegetésekkel és összetett biztonsági dinamikával szembesülünk, amelyek közvetlen hatást gyakorolnak az Unió saját biztonságára.

A **terrorizmus és az erőszakos szélsőségesség** minden formájában és eredetétől függetlenül továbbra is folyamatosan változik, valamint komoly fenyegetést jelent a békére és a biztonságra az EU-n belül és kívül egyaránt. A terrorizmus és az erőszakos szélsőségesség formái közé tartoznak a hazai gyökerű terrorizmus, a visszatérő külföldi harcosok, a külföldről irányított, ösztönzött vagy ihletett támadások, valamint a radikalizálódáshoz és az erőszakos szélsőségességhez vezető ideológiák és meggyőződések terjesztése. Továbbra is jelentős a különösen a Dáís, az al-Kaida és a hozzájuk társult csoportok jelentette fenyegetés, és ez továbbra is aláássa a különböző régiók stabilitását, valamint az EU biztonságát.

A **tömegpusztító fegyverek** és hordozóeszközök **elterjedése** állandó fenyegetést jelent, amint azt különösen az észak-koreai és az iráni nukleáris program, a vegyi fegyverek többszöri alkalmazása és az új, fejlett ballisztikus, cirkáló- és hiperszonikus rakéták kifejlesztése és telepítése tanúsítja. Oroszország és Kína egyaránt **bővíti nukleáris arzenálját**, és új fegyverrendszereket fejleszt. Az orosz vezetés az ukrajnai invázióval összefüggésben atomfenyegetésekhez folyamodott. A regionális hatalmak kifinomult hagyományos fegyverekhez is hozzáférnek, a hozzáférést gátló/területmegtagadó rendszerektől a ballisztikus és cirkálórakétákig. Ezeket a tendenciákat súlyosbítja az **európai fegyverzet-ellenőrzési architektúra** leépülése, az Európai Hagyományos Fegyveres Erőkről szóló Szerződéstől kezdve a közepes hatótávolságú nukleáris erőkről szóló szerződésig és a Nyitott Égbolt Szerződésig. Ez a normatív hézag közvetlenül kihat az EU stabilitására és biztonságára. A vegyi fegyverek használatának jelentős növekedését nem szabad megengedni. A vegyi fegyverek globális tilalmának fenntartása közös globális felelősség. Ezért továbbra is támogatni fogjuk különösen a Nemzetközi Atomenergia-ügynökséget és a Vegyifegyver-tilalmi Szervezetet.

Az **állami és nem állami szereplők** olyan eszközöket alkalmaznak, mint a **hibrid stratégiák**, a **kibertámadások** és a **dezinformációs kampányok**, a választásainkba és a politikai folyamatainkba való közvetlen **beavatkozás**, a gazdasági kényszerítés, továbbá az irreguláris migrációs áramlatok eszközként való felhasználása. Egyre nagyobb aggodalomra ad okot az is, hogy a politikai, a gazdasági és a katonai célok elérése érdekében egyre gyakrabban visszaélnek a joggal. Versenytársaink nem haboznak **kialakulóban lévő és forradalmi technológiákat** alkalmazni stratégiai előnyszerzés és a hibrid hadjárataik hatékonyságának növelése érdekében. Néhányan a Covid19-világjárvány által okozott bizonytalanságokat káros és hamis narratívák terjesztésére használták fel.

Egyre nagyobb kihívást jelent ugyanakkor a globális stratégiai színterekhez való szabad és biztonságos hozzáférés. Most, hogy egyre nagyobb mértékben függünk a digitális technológiáktól, a **kibertér** a stratégiai verseny színterévé vált. Egyre nagyobb mértékben nézünk szembe kifinomultabb kibertámadásokkal. Alapvető fontosságú a nyitott, szabad, stabil és biztonságos kibertér fenntartása. A **világűr** békés célú felhasználásának elve ellenére az e területen folytatott versenynek komoly biztonsági és védelmi vonatkozásai vannak. A világűr szerepe kulcsfontosságú a megfigyelési, a nyomonkövetési, a navigációs és a kommunikációs képességek szempontjából, de ez egy sok szereplős és vitatott terület, amit a stratégiai versenytársak felelőtlen magatartása szemléltet. Az EU biztonsága, a gazdasági fejlődésünk, a szabadkereskedelem, a közlekedés és az energiabiztonság szempontjából fontos a **tengeri védelem** szerepe a Balti-tenger, a Fekete-tenger, a Földközi- és az Északi-tenger, továbbá az Északi-sarkvidék vizei, az Atlanti-óceán és a legkülső régiók vonatkozásában. A tengeri övezetek, a kritikus összekötő tengerhajózási útvonalak és több tengeri szűk keresztmetszet, valamint a tengerfenékek egyre inkább vitatott területekké válnak, kezdve az Ádeni-öböltől a Hormuzi-szoroson át a Malaka-szoroson túli területekig. Végezetül a hozzáférést gátló/területmegtagadó taktikák alkalmazásának terjedésével az egyre agresszívebb légi manőverek a **légi biztonságunkat** is fenyegetik.

Az **éghajlatváltozás**, a **környezetkárosodás** és a **természeti katasztrófák** az elkövetkezendő évtizedekben is hatással lesznek biztonsági helyzetünkre, valamint bizonyítottan instabilitást és konfliktusokat idéznek elő világszerte – a Száhel-övezettől Amazónián át az Északi-sarkvidékig. A **természeti erőforrásokért**, így például a mezőgazdasági földterületekért és a vízért folyó verseny, valamint az energiaforrások politikai célú kiaknázása konkrét példaként szolgálnak e tekintetben. A dekarbonizáció, valamint gazdaságaink erőforrás-hatékonyságának és körforgásos jellegének fokozása meghatározott biztonsági kihívásokkal jár, ideértve a kritikus fontosságú nyersanyagokhoz való hozzáférést, az értékláncok irányítását és fenntarthatóságát, valamint a fosszilis tüzelőanyagokról való átállás okozta gazdasági és politikai változásokat. A **globális egészségügyi válságok** szintén jelentős feszültségeket generálhatnak a társadalmakban és a gazdaságokban, és messzemenő geopolitikai következményekkel járhatnak. A Covid19-világjárvány felerősítette a nemzetközi rivalizálást és rámutatott, hogy a kulcsfontosságú kereskedelmi útvonalakat érintő zavarok nyomást gyakorolhatnak a kritikus ellátási láncokra, és hatással lehetnek a gazdasági biztonságra.

Az Uniót érintő stratégiai következmények

Mindezek a kihívások sokrétűek és gyakran összekapcsolódnak egymással. Biztonságunk forog kockán, az Unión belül, illetve külföldön is. Képesnek kell lennünk és készen kell állnunk arra, hogy **megvédjük a polgárainkat, a közös érdekeinket, kifejezésre juttassuk értékeinket, és hozzájáruljunk világunk jövőjének alakításához**. Fokoznunk kell a biztonságra, a konfliktusokra és a válságokra vonatkozó **integrált megközelítésünk** végrehajtására irányuló erőfeszítéseinket. A konfliktusok megelőzése, a válságokra való reagálás, a békeépítéshez való hozzájárulás és a partnerek támogatása érdekében merészebbnek kell lennünk diplomáciai és gazdasági eszközeinknek, így például a szankciórendszereinknek a polgári és a katonai eszközökkel való ötvözésében. Meg fogjuk erősíteni továbbá együttműködésünket azon kétoldalú, regionális és többoldalú európai biztonsági és védelmi kezdeményezésekkel, amelyek hozzájárulnak Európa biztonságához.

A szolidaritás, az egység és az EU 2016. évi **globális stratégiájából** fakadó ambícióink ma fontosabbak mint valaha. Meg fogjuk erősíteni a kontinensünk békéjéhez és biztonságához való hozzájárulásra való képességünket, valamint a külső konfliktusokra és válságokra való reagálási képességünket, kapacitásépítést hajtunk majd végre partnereink körében, és meg fogjuk védeni az EU-t és polgárait. Jóllehet 2016 óta fokoztuk az EU által a biztonság és a védelem területén betöltött szerep megerősítésére irányuló erőfeszítéseinket, tisztában vagyunk azzal, hogy egy olyan új stratégiai környezet van kialakulóban, amely **sokkal gyorsabb és eltökéltebb** fellépést igényel részünkről, valamint szükségessé teszi a **kölcsönös segítségnyújtást** és a **szolidaritást**, amennyiben valamelyikünket agresszió éri. Most van itt az ideje, hogy határozott lépéseket tegyünk cselekvési szabadságunk biztosítása érdekében.

A közelmúltban végbement geopolitikai változások arra emlékeztetnek bennünket, hogy az EU-nak sürgősen nagyobb felelősséget kell vállalnia saját biztonságaért azáltal, hogy a szomszédságában és azon túl is szerepet vállal – amikor csak lehetséges partnerekkel együtt, szükség esetén pedig egyedül. Uniónk ereje az egységben, a szolidaritásban és az elszántságban rejlik. Ez a stratégiai irányítú növelni fogja az EU **stratégiai autonómiáját** és arra való képességét, hogy értékeinek és érdekeinek védelme céljából együtt tudjon működni partnereivel. A biztonság és a védelem területén erősebb és szélesebb körű képességekkel rendelkező EU kedvező módon fog hozzájárulni a globális és a transzatlanti biztonsághoz, valamint kiegészíti a NATO-t, amely továbbra is a kollektív védelem alapját képezi tagjai számára. A kettő ugyanis szorosán összefonódik.

A stratégiai irányítú következő fejezeteiben felvázoljuk, hogy miként fogunk **fellépni** a különféle válságokra és kihívásokra való reagálás érdekében, valamint hogy miként fogunk felkészülni erre. Emellett meghatározzuk, hogy miként kellene előre jeleznünk a fenyegetéseket, **biztosítanunk** érdekeinket és megvédenünk polgárainkat. Ehhez viszont innovációra, valamint arra van szükség, hogy **beruházásokat eszközöljünk** technológiailag fejlettebb és interoperábilis védelmi képességekbe, továbbá hogy csökkentjük technológiai és erőforrás-függőségeinket. Mindezen erőfeszítések keretében el kell mélyítenünk **partnerségeinket**, amennyiben ez uniós értékeket és érdekeket szolgál.

2. CSELEKEDJÜNK

Tekintettel a bennünket körülvevő világra, fokoznunk kell a válságokra és a fenyegetésekre való felkészülésre, valamint a stabilitásnak a szomszédságunkban és azon túl történő megteremtésére irányuló erőfeszítéseinket. A külső konfliktusok és válságok megelőzése és kezelése tekintetében az EU ereje abban rejlik, hogy képes katonai és polgári eszközöket egyaránt igénybe venni. Képesnek kell lennünk arra, hogy az összes művelési területen – vagyis a szárazföldön, a tengeren és a levegőben, valamint a kibertérben és a világűrben is – **haladéktalanul tudjunk cselekedni**.

Az uniós **integrált megközelítés** hatékony végrehajtása érdekében teljes mértékben és koherensen igénybe fogjuk venni az összes rendelkezésre álló uniós szakpolitikát és eszközt, továbbá maximalizálni fogjuk a belső és külső biztonság, a biztonság és a fejlesztés, valamint a közös biztonság- és védelempolitikánk (KBVP) polgári és katonai dimenziói közötti sinergiákat és kiegészítő jelleget. Növelni fogjuk az arra irányuló kapacitásunkat, hogy a KBVP középpontjában álló, az Európai Unióról szóló szerződés 43. cikkében említett polgári és katonai **válságkezelési** feladatok teljes körét el tudjuk látni.

Cselekedjünk közösen

Az Uniónak a jövőben gyorsabban, szélesebb körű képességekkel rendelkezve és hatékonyabban kell tudnia **döntéseket hozni és cselekedni**. Ehhez politikai akaratra van szükség. Bár a katonai, illetve a védelmi vonatkozású döntéshozatal során a fősabályt az egyhangúság jelenti, **gyorsabbnak, erőteljesebbnek és rugalmasabbnak** kell lennünk ahhoz, hogy el tudjuk látni a válságkezelési feladatok teljes körét.

Képesnek kell lennünk arra, hogy válaszlépéseket tudjunk tenni a közvetlen fenyegetésekre, illetve hogy gyorsan tudjunk reagálni az Unión kívüli válsághelyzetekre, a konfliktusciklus valamennyi szakaszában. E célból kialakítjuk az **uniós gyorsleépítési kapacitást**, amely lehetővé fogja tenni számunkra egy akár 5 000 katonából álló – szárazföldi, légi és tengeri komponenseket is magában foglaló – moduláris haderő, valamint a szükséges stratégiai támogató eszközök gyors telepítését. Az ilyen moduláris kapacitás igénybe vehető egy nem megengedő környezetben zajló művelet különböző szakaszaiban, így például kezdeti belépési erőként, erősítésként, illetve tartalékként a kivonulás biztosítására. E kapacitás fejlesztése olyan műveleti forgatókönyveken fog alapulni, amelyek kezdetben a mentési és evakuálási műveletekre, valamint a stabilizációs műveletek kezdeti szakaszára fognak összpontosítani. A kapacitás jelentős mértékben módosított uniós harccsoportokból, valamint a tagállamok előre meghatározott katonai erőiből és képességeiből fog állni, az egyetlen haderő elvével összhangban. E tekintetben elkötelezzük magunkat az iránt, hogy fokozzuk fegyveres erőink készenlétét és rendelkezésre állását. Az uniós harccsoportok jelentős módosításának robusztusabb és rugalmasabb eszközt kell eredményeznie, például többek között szárazföldi, tengeri és légi komponenseket, a műveleti készenlét különböző szintjeit és hosszabb készenlėti időszakokat is tartalmazó, testre szabott haderőcsomagok révén. Az összes rendelkezésre álló elem átfogó és teljes körű áttekintése kellő rugalmasságot fog biztosítani számunkra ahhoz, hogy haderőnket a válság jellegéhez, valamint a műveletnek a Tanács által meghatározott követelményeihez és célkitűzéseire igazíthassuk, igénybe véve a lényegesen módosított uniós harccsoportokat, a tagállamok katonai erőit és képességeit, illetve e kettő kombinációját.

A hatékony telepítés érdekében kötelezettséget vállalunk a kapcsolódó eszközök és a szükséges stratégiai támogató eszközök – mindenekelőtt a stratégiai szállítás, a haderő-védelem, az orvosi eszközök, a kibervédelem, a műholdas kommunikációs és hírszerzési, a megfigyelési és felderítési képességek – rendelkezésre bocsátására. Szükség esetén fejleszteni fogjuk ezeket a képességeket. A vezetés és irányítás céljára az előzetesen meghatározott nemzeti műveleti parancsnokságunkat vagy az EU Katonai Tervezési és Végrehajtási Szolgálatát fogjuk igénybe venni, amint az eléri a teljes műveleti képességét. Biztosítani fogjuk, hogy a rugalmasabb döntéshozatali mechanizmusok alkalmazása és a közös költségek körének kibővítése (a gyakorlatok költségeit is beleértve) hozzájáruljon e kapacitás gyors és hatékony bevezetéséhez. Uniós keretek között kiképzést és gyakorlatokat fogunk szervezni annak érdekében, hogy növeljük e kapacitás valamennyi elemének (a NATO-szabványokkal is összhangban álló) készenlétét és interoperabilitását. Ez kulcsfontosságú ahhoz, hogy le tudjuk küzdeni azokat az akadályokat, amelyekkel a múltban szembesültünk.

Tágabb értelemben nagyobb fokú rugalmasságra kell törekednünk **döntéshozatali folyamatainkban** is, a politikai és a pénzügyi szolidaritás veszélyeztetése nélkül. Ezért ki fogjuk használni az uniós Szerződések nyújtotta lehetőségeket, a konstruktív tartózkodás eszközét is beleértve. Ezen belül is mindenekelőtt gyakorlati szabályokról fogunk dönteni az Európai Unióról szóló szerződés 44. cikkének végrehajtására vonatkozóan, a KKBP-döntéshozatalnak megfelelően, annak lehetővé tétele érdekében, hogy a tagállamok erre kész és képes csoportja missziókat vagy műveleteket tervezhessen és hajthasson végre az uniós kereten belül és a Tanács politikai felügyelete mellett.

A **robusztusabb, rugalmasabb és modulárisabb** polgári és katonai KBVP-missziók és -műveletek várhatóan lehetővé fogják tenni számunkra, hogy gyorsan alkalmazkodjunk az új fenyegetésekhez és kihívásokhoz, valamint növeljük e missziók és műveletek hatékonyságát, tekintettel az új biztonsági környezetre, valamint arra, hogy stratégiai versenytársaink fokozzák jelenlétüket a műveleti helyszíneken. E missziók és műveletek keretében képesnek kell lennünk például arra, hogy megfelelőbb iránymutatást és támogatást tudjunk nyújtani a partnerek biztonsági és védelmi erői számára, valamint hogy kiképzést és tanácsadást tudjunk biztosítani a strukturális reformok terén. E célból további kiigazításokat fogunk végrehajtani a katonai missziók és műveletek jelenlegi modelljén annak érdekében, hogy javuljon a helyszíni hatékonyságuk. Más lehetőségeket is megvizsgálunk majd annak érdekében, hogy célzottabb tanácsadási támogatást tudjunk biztosítani a partnerországok biztonsági és védelmi szervezeteinek. Misszióink és műveleteink megfelelőbb támogatása érdekében tovább kell erősíteni a stratégiai kommunikációs eszközöket.

Az EU az **Európai Békekeret** fokozottabb alkalmazásával rövid időn belül jelentős segítséget tud nyújtani partnereinek, például katonai felszerelést tud biztosítani, sok esetben a KBVP-missziók által nyújtott kiképzés kiegészítéseként. Ez a partnerek védelmi képességeinek válság idején történő támogatásán keresztül is történhet, mint például az ukrán fegyveres erők részére abból a célból biztosított támogatási csomag esetében is, hogy segítsünk megvédeni az ország területi integritását és szuverenitását és védelmezni a civil lakosságot a provokáció nélkül indított, indokolatlan agresszióval szemben.

Az uniós tagállamok emellett az együttműködés különböző formái révén jelentős mértékben hozzájárulnak az EU érdekeinek érvényesítéséhez, valamint a világ békéjének és stabilitásának biztosításához. Az e kezdeményezések és az uniós intézkedések közötti jobb koordináció feltehetően kölcsönös támogatást és nagyobb hatékonyságot fog eredményezni. E tekintetben célszerű, hogy KBVP-misszióink és -műveleteink, valamint az ugyanazon vagy szomszédos műveleti színtereken tevékenykedő, európai vezetésű *ad hoc* missziók és műveletek – megbízatásukkal összhangban – kölcsönösen erősítsék egymást, mégpedig operatív koordináció, logisztikai támogatás, hírszerzési információk megosztása, valamint közös orvosi evakuációs kapacitások kifejlesztése révén. Ez azt jelenti, hogy ezek tekintetében szorosabb együttműködést alakítunk ki a műveleti szinten, például a Száhel-övezetben, Afrika szarván és a Hormuzi-szorosban. Az EU további támogatást nyújthatna az európai vezetésű *ad hoc* missziókhoz és műveletekhez, valamint az Unió érdekeit szolgáló műveletekhez, amelyek profitálhatnának az EU politikai támogatásából, és támaszkodhatnának az Európai Békekereten keresztül finanszírozott támogatási intézkedések konkrét eredményeire.

Mivel a tengeri színtér egyre vitatottabbá válik, elkötelezzük magunkat amellett, hogy határozottabban érvényesítjük tengeri érdekeinket, valamint megerősítjük az EU és a tagállamok tengeri védelmét, többek között haditengerészeti erőink interoperabilitásának éles gyakorlatok révén történő javításával és európai kikötői megállások szervezésével. A Guineai-öbölben és az Indiai-óceán északnyugati részén folyamatosan szerzett tapasztalatokra építve ki fogjuk terjeszteni a **tengeri jelenlétek koordinálását** az Unió biztonságára hatással lévő egyéb tengeri érdekerületekre, és adott esetben törekedni fogunk az érintett partnerek bevonására. Meg fogjuk szilárdítani – és adott esetben tovább fogjuk fejleszteni – az EU számára kulcsfontosságú stratégiai jelentőséggel bíró tengeri területeken – a Földközi-tengeren és Szomália partjainál – végrehajtott két haditengerészeti műveletünket.

A **légteret** illetően fokozni fogjuk az együttműködést és a koordinációt, mégpedig azáltal, hogy továbbfejlesztjük azon képességünket, hogy most először uniós légi biztonsági műveleteket – így például légi támogatási, mentési és evakuálási, valamint megfigyelési és katasztrófaelhárítási feladatokat – tudjunk végrehajtani. Annak érdekében, hogy elősegítsük a katonai légi eszközöknek a KBVP-missziók és -műveletek támogatását célzó összehangolt igénybevételét, meg fogjuk erősíteni a légtérre irányuló uniós és többoldalú struktúrákkal és kezdeményezésekkel, így például az Európai Légiszállítási Parancsnoksággal való együttműködést és partnerséget is.

Polgári KBVP-misszióink révén nagyon fontos hozzájárulást biztosítunk a jogállamiság, a polgári közigazgatás, a rendőrségi tevékenységek, valamint a biztonsági ágazat reformja terén a válságövezetekben. Ezek a missziók kulcsfontosságú szerepet töltenek be az EU által a – többek között az irreguláris migrációhoz, a hibrid fenyegetésekhez, a terrorizmushoz, a szervezett bűnözéshez, a radikalizálódáshoz és az erőszakos szélsőségeshez kapcsolódó – biztonsági kihívásokra adott szélesebb körű, nem katonai eszközökön alapuló válaszlépések terén is.

A **polgári KBVP területére vonatkozó paktum** egyrészt segít abban, hogy továbbfejlesszük és tovább erősítsük polgári misszióinkat annak érdekében, hogy azok segítségével gyorsan és hatékonyan tudjunk reagálni az olyan fennálló és kialakulóban lévő fenyegetésekre és kihívásokra, amelyek a válságövezetekben aláássák a végrehajtói, az igazságszolgáltatási vagy a jogalkotási rendszert, másrészt pedig e paktum révén kezelni tudjuk a kritikus hiányosságokat. Biztosítani fogjuk, hogy a polgári missziók a polgári KBVP területére vonatkozó paktummal összhangban gyorsabban telepíthetők legyenek. Konkrétabban: képesek és készek leszünk arra, hogy – a stratégiai raktár és a missziótámogatási platform által kínált kulcsfontosságú felszerelési és logisztikai szolgáltatások teljes körű igénybevételével – 30 napon belül telepíteni tudjunk olyan missziókat, amelyek 200 polgári szakértőből állnak. Növelni fogjuk a polgári missziók hatékonyságát, rugalmasságát és reagálóképességét, többek között a döntéshozatal felgyorsításával, a műveleti tervezés megszilárdításával, a személyzet kiválasztásának és felvételének javításával, valamint a reagálási eszközök, többek között a szakosodott csapatok fejlesztésével. Ennek érdekében támaszkodni fogunk a kutatásra, a fejlesztésre és az innovációra is. Egy olyan új paktum révén fogjuk tovább erősíteni a polgári KBVP-nt, amelyben célkitűzéseket fogunk meghatározni a polgári missziók típusára, számára és méretére, a strukturált polgári képességfejlesztési folyamat elemeire, valamint az egyéb uniós eszközökkel való szinergiákra vonatkozóan.

A vonatkozó biztonsági kihívások együttes kezelése érdekében el kell mélyíteni a kölcsönös előnyökkel járó együttműködést a KBVP és az EU **bel- és igazságügyi szereplői** – így például az EUROPOL, az EUROJUST, a CEPOL, és az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség (FRONTEX) – között. Támaszkodni tudunk a például Líbiában, Ukrajnában, a Száhel-övezetben és az Afrika szarván szerzett, vagy a földközi-tengeri térségben folytatott uniós tengeri művelet keretében létrehozott bűnügyi információs csoport tevékenységéből leszűrt kedvező tapasztalatokra. Ennek érdekében arra törekszünk, hogy – az uniós prioritásokkal összhangban – növeljük a bel- és igazságügyi szereplők és a KBVP közötti szinergiákat. Ez magában foglalja a közös helyzetismeretet, a rendszeres konzultációkat és véleménycseréket, valamint a testre szabott szekvenciális vagy további szereplők bevonásával történő telepítéseket. A megfelelő támogatás biztosítása érdekében fokozni fogjuk az együttműködést a nemzeti bel- és igazságügyi szereplőkkel, többek között politikai szinten is.

Fokozatosan tovább kell erősítenünk polgári és katonai **vezetési és irányítási** struktúráinkat. Biztosítani fogjuk, hogy a Katonai Tervezési és Végrehajtási Szolgálat teljes mértékben képes legyen nem végrehajtási, illetve végrehajtási jellegű feladatok és műveletek, valamint éles gyakorlatok megtervezésére, irányítására és vezetésére. Ezzel összefüggésben fokozni fogjuk a személyi állományt érintő hozzájárulásokat, és gondoskodni fogunk arról, hogy rendelkezünk a szükséges létesítményekkel és kommunikációs és információs rendszerekkel. Amint a Katonai Tervezési és Végrehajtási Szolgálat eléri teljes műveleti képességét, azt kell az előnyben részesített vezetési és irányítási struktúrának tekinteni. Ez nem befolyásolja majd azon képességünket, hogy továbbra is igénybe vegyünk az előre meghatározott nemzeti műveleti parancsnokságokat. A Polgári Tervezési és Végrehajtási Szolgálat is megerősítésre kerül majd annak érdekében, hogy javuljon a jelenlegi és a jövőbeli polgári missziókkal kapcsolatos tervezési, vezetési és irányítási képessége. A közös támogatáskoordinációs központ tevékenysége révén erősödni fog a katonai és a polgári struktúrák közötti együttműködés és koordináció.

Továbbra is szilárdan elkötelezettek vagyunk amellyel, hogy minden konfliktushelyzetben előmozdítsuk és elősegítsük a **humánbiztonságot**, valamint a **nemzetközi humanitárius jognak és az emberi jogok nemzetközi jogának** a tiszteletben tartását és betartását, továbbá a polgári személyeknek, köztük a humanitárius személyzetnek a védelmét, mint ahogy amellyel is, hogy e tekintetben továbbfejlesszük a kellő gondosság uniós elvét. Továbbra is megingathatatlanok kell lennünk, és meg kell előznünk minden olyan kísérletet, amely a nemzetközi jogi rendszer leépítését és aláadását célozza. Többek között KBVP-misszióink és -műveleteink révén továbbra is hozzá fogunk járulni a kulturális örökség védelméhez.

Szilárdan elköteleztük magunkat a **nőkkel, a békével és a biztonsággal** kapcsolatos uniós célkitűzések megvalósítása mellett. A nemek közötti egyenlőtlenségek és a nemi alapú erőszak kezelése a konfliktusmegelőzésnek és -megoldásnak, valamint a biztonsági fenyegetésekkel szembeni reziliencia közösségi szintű kiépítésének az elengedhetetlen eleme. Az EU külső tevékenységeinek – így a polgári és a katonai misszióknak és műveleteknek is – aktívan hozzá kell járulniuk a nők társadalmi szerepének megerősítéséhez, valamint a szexuális és a nemi alapú erőszak megelőzéséhez és kezeléséhez konfliktushelyzetekben és konfliktus utáni helyzetekben, a nők, a férfiak, valamint a lányok és a fiúk jogai és eltérő szükségletei alapján. A nemek közötti összehasonlító elemzés alapján folytatni fogjuk a **nemek közötti egyenlőség** előmozdítását, valamint a nemi dimenzió szisztematikusan történő általános érvényesítését minden polgári és katonai KBVP-tervezésben és -fellépésben, hangsúlyt helyezve a nők egyenlő és érdemi szerepvállalására minden beosztásban, a vezetői pozíciókat is beleértve. Kötelezettséget vállalunk arra is, hogy megvalósítsuk a **gyermek és a fegyveres konfliktusok kapcsolatával** foglalkozó programra irányuló uniós célkitűzéseket. Az EU külső tevékenysége meghatározó szerepet tölt be a konfliktusokban érintett gyermekekkel szembeni súlyos jogsértések felszámolásához és megelőzéséhez való hozzájárulásban, így ezáltal az erőszakhullámok megszakításában, többek között polgári és katonai KBVP-fellépések révén.

Készüljünk fel közösen

Ha egy tagállam a területén fegyveres agresszió áldozatává válik, a többi tagállamnak az Egyesült Nemzetek Alapokmányának 51. cikkével összhangban kötelessége a rendelkezésére álló minden eszközzel segítséget és támogatást nyújtani. Ez nem sérti az egyes tagállamok biztonság- és védelempolitikájának egyedi jellegét. Az e területen vállalt kötelezettségeknek és együttműködésnek összhangban kell lenniük az Észak-atlanti Szerződés Szervezetének keretein belül tett kötelezettségvállalásokkal, amely szervezet az abban részes államok számára továbbra is a kollektív védelem alapját képezi, és annak végrehajtási fóruma marad. Folytatni fogjuk az Európai Unióról szóló szerződés 42. cikkének (7) bekezdése szerinti **kölcsönös segítségnyújtáshoz** és az Európai Unió működéséről szóló szerződés 222. cikke szerinti **szolidaritáshoz** való hozzájárulásunkat, mindenekelőtt gyakran megrendezésre kerülő gyakorlatok révén.

Felkészültségünk fokozása érdekében szisztematikusan végzünk majd forgatókönyv-alapú **előtervezési** tevékenységeket, javítani fogjuk a korai előrejelzést, a műveleti forgatókönyveket pedig úgy fogjuk kiigazítani, hogy azok megfeleljenek a bennünket érintő változó fenyegetéseknek és kihívásoknak. A térinformatikai és minden egyéb típusú **hírszerzési információt** ötvöző előtervezés olyan általános polgári és katonai terveket fog eredményezni, amelyeket a forgatókönyvek alakulása tükrében fognak kiigazítani és aktualizálni. E tekintetben meg fogjuk erősíteni az uniós és a nemzeti műveleti tervezők közötti együttműködést.

Az Unió csak akkor lehet hatékony, ha elegendő létszámú és jól kiképzett polgári és katonai személyzet áll a rendelkezésére. Annak érdekében, hogy áthidalhassuk az ambíciószintünk és a rendelkezésre álló **erőforrások** közötti szakadékot, meg kell erősítenünk kapacitásainkat, legfontosabb támogató eszközeinket, valamint felszereléseinket. Ahhoz, hogy meg tudjuk valósítani törekvéseinket, valamint elő tudjuk segíteni a KBVP-missziókhöz és -műveletekhez nyújtandó hozzájárulás **igazságos elosztását**, a korai szakaszban folytatott politikai konzultációk révén átláthatóbb és strukturáltabb képet kell kapnunk a katonai missziók és műveletek céljára rendelkezésre álló polgári és katonai személyzetről. Vállaljuk a katonai missziókkal és műveletekkel kapcsolatos **haderő-generálás** ösztönzését, például azáltal, hogy a csapatok rotációja terén növeljük az átláthatóságot és a kiszámíthatóságot, valamint kiterjesztjük az Európai Békekeret alapján felmerülő közös költségek körét. Tisztában vagyunk vele, hogy ahhoz, hogy növelni lehessen a nem végrehajtási jellegű missziók hatékonyságát, meg kell hosszabbítani a missziók magas rangú tisztviselőinek kiküldetési időtartamát. Ezek az erőfeszítések hozzá fognak járulni az állandó strukturált együttműködés keretében a részt vevő tagállamok által tett idevágó kötelezettségvállalások teljesítéséhez.

A készenlét és az **interoperabilitás** kulcsfontosságú elemeit képezik a fenyegetésekre és a stratégiai versengésre adott válaszunak. Az összes területen végrehajtott gyakori polgári és katonai **éles gyakorlatok**, valamint a megerősített előtervezés segíteni fognak bennünket abban, hogy jelentősen fokozni tudjuk a készenlétünket, továbbá elő fogják mozdítani az interoperabilitást és támogatni fogják a közös stratégiai kultúra létrejöttét. Az uniós keretek között, a Katonai Tervezési és Végrehajtási Szolgálat fokozatos bevonásával zajló éles gyakorlatok mindenekelőtt az uniós gyorstelepítésű kapacitást fogják alakítani, általánosságban pedig megszilárdítják helyzetünket, kiegészítik a stratégiai kommunikációnkat, valamint megerősítik az interoperabilitást, a partnerek viszonylatában is.

Oroszország Ukrajnával szembeni katonai agressziója megerősítette, hogy sürgősen nagymértékben fokoznunk kell fegyveres erőink **katonai mobilitását** az Unión belül és azon kívül egyaránt. A transzeurópai közlekedési hálózat egésze mentén meg fogjuk erősíteni a kettős felhasználású közlekedési infrastruktúrát annak érdekében, hogy a NATO-val és más partnerekkel szorosan együttműködve előmozdítsuk az operatív bevetésekhez és a gyakorlatokhoz szükséges katonai személyzet, anyagok és felszerelések gyors és zökkenőmentes mozgását. Új kötelezettségvállalásokat fogunk elfogadni a határokon átnyúló eljárások felgyorsítására és harmonizálására, nagyléptékű, rövid határidővel bejelentett mozgásokat támogató megoldások meghatározására, a fegyveres erőink digitalizációjába való beruházásra és olyan élvonalbeli, energiahatékony képességek kifejlesztésére vonatkozóan, amelyek biztosítják, hogy képesek legyünk gyorsan reagálni és nem megengedő környezetekben működni, figyelembe véve egyes tagállamok alkotmányos követelményeit. A katonai mobilitással kapcsolatos munkánkat ezenfelül össze fogjuk kapcsolni a tagállamok fegyveres erőinek szimulációs és éles gyakorlataival.

Célkitűzések

Célunk az, hogy magabiztosabb szereplővé váljunk a biztonság és védelem területén, mégpedig azáltal, hogy – többek között az Unió rezilienciája, valamint a kölcsönös segítségnyújtás és a szolidaritás érdekében – robusztusabb, gyorsabb és határozottabb fellépést teszünk lehetővé. A normát az előtervezés jelenti majd, a meglévő vezetési és irányítási struktúrákat pedig meg fogjuk erősíteni. Az éles gyakorlatok és a válságokra alkalmazott integráltabb megközelítés révén javulni fog a felkészültségünk.

Cselekedjünk

- 2025-re teljes mértékben működőképpé válik **az uniós gyors telepítésű kapacitás**, amely lehetővé fogja tenni egy akár 5 000 katonából álló moduláris haderőnek egy nem megengedő környezetbe történő gyors telepítését. E célból 2022-ben műveleti forgatókönyvekről fogunk megállapodni. 2023-tól kezdődően rendszeres éles gyakorlatok segítik majd elő a készenlétet és az interoperabilitást.
- 2023-ra döntést fogunk hozni **az Európai Unióról szóló szerződés 44. cikkének** végrehajtására vonatkozó gyakorlati szabályokról, annak lehetővé tétele érdekében, hogy a tagállamok erre kész és képes csoportja missziókat vagy műveleteket tervezhessen és hajthasson végre az uniós kereten belül és a Tanács politikai felügyelete mellett.
- 2025-re a **Katonai Tervezési és Végrehajtási Szolgálat** képes lesz arra, hogy megtervezze és végrehajtsa az összes nem végrehajtási jellegű katonai missziót, valamint két kis méretű vagy egy közepes méretű végrehajtási jellegű műveletet, továbbá az éles gyakorlatokat. E cél elérése után következő lépésként törekedni fogunk arra is, hogy e képességünket még nagyobb mértékben kiterjesszük további nem végrehajtási jellegű missziók, illetve végrehajtási jellegű műveletek tervezésére és végrehajtására.
- Tovább fogjuk **erősíteni polgári és katonai KBVP-misszióinkat és -műveleteinket**. Első lépésként 2022 közepére további kiigazításokat fogunk végrehajtani a katonai missziók jelenlegi modelljén annak érdekében, hogy javuljon a helyszíni hatékonyságuk. Meg fogjuk vizsgálni továbbá, hogy miként szilárdíthatjuk meg két haditengerészeti műveletünket. Ugyanakkor más lehetőségeket is megvizsgálunk majd annak érdekében, hogy célzott tanácsadási támogatást tudjunk biztosítani a partnerországok biztonsági és védelmi szervezeteinek.
- Erősíteni fogjuk a **KBVP-missziók és -műveletek, valamint az európai vezetésű ad hoc missziók és műveletek közötti kölcsönös támogatást**, e missziók és műveletek megbízatásával összhangban. 2022 végéig első lépésként kapcsolatokat létesítünk a műveleti szinten, például az EUNAVFOR Atalanta és a Hormuzi-szorosban folytatott európai tengeri helyzetismereti misszió között, valamint a Száhel-övezetben.
- A **tengeri jelenlétek koordinálásának** a Guineai-öbölben alkalmazott koncepciójával, illetve e koncepciónak az Indiai-óceán északnyugati részére való kiterjesztésével kapcsolatos tapasztalatokra építve 2022 második felétől további tengeri érdekerületeket is megfontolás tárgyává fogunk tenni.
- 2023-ig megállapodunk majd a **légi biztonsági műveletekre** vonatkozó katonai koncepcióról, ideértve a légi támogatási, mentési és evakuálási, valamint megfigyelési és katasztrófaelhárítási feladatokat is.

- 2023 közepéig elfogadjuk majd egy **a polgári KBVP területére vonatkozó új paktumot**, amelynek révén tovább fog növekedni misszióink hatékonysága, és amely hozzájárul majd a szükséges polgári képességek létrehozásához. Ezenkívül tovább fogjuk erősíteni a megfelelő uniós és tagállami bel- és igazságügyi szereplők, valamint a KBVP közötti együttműködést. Képesek leszünk arra, hogy 30 napon belül akár összetett környezetben is telepíteni tudjunk olyan **polgári KBVP-missziókat**, amelyek 200 teljeskörűen felszerelt szakértőből állnak.
- Következésképpen és általánosan érvényesíteni fogjuk az **emberi jogokat** és a **nemi dimenziót** minden polgári és katonai KBVP-fellépésben, valamint növelni fogjuk a nők létszámát minden beosztásban, a vezetői pozíciókat is beleértve. 2023-ra meg fogjuk erősíteni az emberi jogi és a nemek közötti egyenlőséggel foglalkozó tanácsadói hálózatunkat a KBVP-misszióinkban és -műveleteinkben.

Készülünk fel

- Folytatni fogjuk azokat a rendszeres gyakorlatokat, amelyek célja, hogy megerősítsük az Európai Unióról szóló szerződés 42. cikkének (7) bekezdésével összhangban fegyveres támadás esetén biztosítandó **kölcsönös segítségnyújtásunkat**. Ezek a gyakorlatok 2022-től kezdődően rendszeres kibervédelmi gyakorlatokat is magukban foglalnak majd.
- 2023-tól kezdve rendszeres **éles gyakorlatokat** szervezünk majd minden területen a Katonai Tervezési és Végrehajtási Szolgálat fokozatos bevonásával. Ezek a gyakorlatok polgári és katonai KBVP-elemeket is ötvözni fognak.
- 2022-ig megállapodunk majd a **csapatok rotációs ciklusának nyilvántartásáról**, amely a katonai KBVP-missziók és -műveletek céljára fog szolgálni, valamint megerősítjük a haderő-felajánlások korai, politikai jellegű felmérésének rendszerét, mind a polgári, mind a katonai KBVP-missziók és -műveletek esetében.
- Többek között az uniós gyorslepipítésű kapacitással kapcsolatos javaslatokra tekintettel 2023-ig újraértékeljük majd a **közös költségek** körét és fogalom meghatározását, mégpedig annak érdekében, hogy erősödjön a szolidaritás, valamint hogy ösztönözzük a katonai missziókban és műveletekben való részvételt, illetve a gyakorlatokhoz kapcsolódó költségekhez való hozzájárulást.
- 2022 végéig újabb kötelezettségvállalásokat fogunk tenni a **katonai mobilitás** jelentős bővítése és az abba irányuló beruházás céljából, valamint ambiciózus, felülvizsgált cselekvési tervet fogunk elfogadni. A cselekvési terv új intézkedéseket foglal majd magában olyan területeken, mint a digitalizáció, a közlekedési infrastruktúra és az azt támogató rendszerek kiberezhilenciájának növelése, illetve a mesterséges intelligencia, valamint a légi és vízi szállítás alkalmazása a katonai mobilitás Unión belüli és kívüli javítása érdekében. Ami a jövőt illeti, tovább fogjuk növelni és ösztönözni a katonai mobilitást célzó beruházásokat¹.
  - Haladéktalanul fel fogjuk gyorsítani a kettős felhasználású közlekedési infrastruktúrát célzó projektek végrehajtását, egyebek mellett azáltal, hogy a katonai mobilitásról szóló cselekvési terv és az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz keretében előreütemezzük a katonai mobilitási költségvetés forrásait.
  - 2022 végéig megkezdjük az uniós közlekedési infrastruktúra nagyléptékű, rövid határidővel bejelentett mozgások támogatására való képességének elemzését.
  - 2025-ig befejezzük a határokon átnyúló eljárások javítását és harmonizálását.

¹ Erre az EU következő többéves pénzügyi keretének sérelme nélkül kerül majd sor.

3. VÉDJÜK MEG

A lehető legjobban fel kell készülnünk a gyorsan kibontakozó kihívásokra. Stratégiai versenytársaink az eszközök széles körét alkalmazva vesznek célba minket, és próbára teszik **rezilienciánkat** azzal a céllal, hogy csökkentsék **biztonságunkat**, és aktívan aláássák a tengerhez, a légtérhez, a kibertérhez és a világűrhez való biztonságos hozzáférésünket. Egyre gyakrabban szembesülünk hibrid jellegű fenyegetésekkel. Ezen túlmenően továbbra is folyamatos kihívást jelentenek az olyan transznacionális fenyegetések is, mint a terrorizmus és a fegyverek elterjedése. Számottevően meg kell erősítenünk rezilienciánkat az ilyen fenyegetések jobb előrejelzésével és felderítésével, valamint az azokra való jobb reagálással. A fenyegetettség-elemzésünk rendszeres és strukturált felülvizsgálata segíteni fog e tekintetben, de ez csak az egyik elem.

A korai előrejelzésünk, a hírszerzési képünk és a biztonságos kommunikációnk megerősítése

A riasztási rendszerünkre és a kilátások feltérképezését célzó mechanizmusunkra építve, a **helyzetismeret** és a **stratégiai előrettekintés** javítása érdekében növelni fogjuk a közös elemzésekbe való beruházásokat. Meg fogjuk erősíteni hírszerzésen alapuló helyzetismeretünket és a releváns uniós kapacitásokat, mindenekelőtt az **egységes uniós információelemzési kapacitás** és az Európai Unió Műholdközpontja keretében. Ez közelebb visz majd bennünket a **közös stratégiai kultúrához**, és hozzá fog járulni az EU mint stratégiai szereplő hitelességéhez. Fenn kell tartanunk kiválóságunkat az uniós döntéshozatal autonómiájának biztosításában, többek között a térinformatikai adatok alapján. Meg fogjuk erősíteni a tagállamok polgári és katonai hírszerző és biztonsági szolgálataitól származó stratégiai hírszerzési hozzájárulások tekintetében egyedüli kapcsolattartó pontként szolgáló uniós egységes információelemzési kapacitás szerepét. Ez megkönnyíti majd a stratégiai hírszerzési információk annak érdekében történő megosztását, hogy jobban tudjunk reagálni az előttünk álló kihívásokra, és jobb szolgáltatásokat tudjunk nyújtani az uniós intézmények és tagállamok döntéshozói számára.

Tekintve, hogy az uniós intézmények egyre több kibertámadásnak, illetve a rendszereikbe való behatolási kísérletnek vannak kitéve, az EU-nak fokoznia kell legkritikusabb folyamatait, eszközeit és információi védelmét, és biztosítani kell, hogy stabil és megbízható információs, valamint megfelelő európai kommunikációs rendszerekre támaszkodhasson. A pontosabb hírszerzési képhez szükség lesz a **biztonságos kommunikáció** javítására. E célból észszerűsíteni fogjuk a biztonsági szabályokat és szabályozásokat, valamint meg fogjuk erősíteni a tagállamok, az uniós intézmények, szervek és ügynökségek, valamint a KBVP-missziók és -műveletek által az információk, az infrastruktúra és a kommunikációs rendszerek védelme érdekében alkalmazott közös megközelítést. Ehhez a legkorszerűbb európai műszaki eszközökbe, infrastruktúrába és szakértelembe történő beruházásokra lesz szükség. Az uniós kiberbiztonsági stratégiára építve felkérjük az uniós intézményeket, szerveket és hivatalokat, hogy fogadjanak el további szabványokat és szabályokat az információ- és a kiberbiztonságra, valamint az EU-minősített adatok és a nem minősített érzékeny adatok védelmére vonatkozóan, megkönnyítve ezáltal a tagállamokkal folytatott biztonságos információcserét.

Hibrid fenyegetések, kiberdiplomácia, valamint külföldi információmanipuláció és beavatkozás

Jelentősen fokozni fogjuk a **hibrid fenyegetésekkel**, a kibertámadásokkal, valamint a külföldi információmanipulációval és beavatkozással szembeni **rezilienciánkat** és képességünket. A külföldi állami és nem állami szereplők folyamatosan finomítják és ezáltal tökéletesítik az olyan taktikáikat, technikáikat és eljárásaikat, mint például az irreguláris migráció eszközként való felhasználása, a jogi hadviselés, valamint a gazdasági és energiabiztonságunk ellen irányuló kényszerítés. A meglévő és az esetlegesen a jövőben kifejlesztendő új uniós eszközök széles skáláját egy átfogóbb körű **uniós hibrid eszköztárba** fogjuk majd össze. Ennek az eszköztárnak keretet kell biztosítania az EU-t és tagállamait érintő hibrid hadjáratokra való koordinált reagáláshoz, továbbá tartalmaznia kell például megelőző, együttműködési, stabilizációs, korlátozó és újjáépítési intézkedéseket, valamint erősítenie kell a szolidaritást és a kölcsönös segítségnyújtást. A tagállamok javaslatot tehetnek a hibrid tevékenységek koordinált attribúciójára, elismerve, hogy az attribúció a nemzetek szuverén előjoga. Válaszlépéseink adott esetben szükségessé teszik valamennyi releváns – mind külső, mind belső szakpolitikákon alapuló – polgári és katonai eszköz teljes körű mozgósítását. E válaszlépéseknek az említett fenyegetések közös értelmezésén és értékelésén kell alapulniuk. Ezért meg fogjuk erősíteni az ilyen fenyegetések és forrásuk felderítésére, azonosítására és elemzésére szolgáló képességünket. E tekintetben az egységes információelemzési kapacitás (SIAC), különösen a **hibrid fenyegetésekkel foglalkozó információs és elemzőcsoport** előretételeit és helyzetismeretét fog biztosítani. E szélesebb körű uniós hibrid eszköztár részeként meg kell erősítenünk **társadalmi és gazdasági rezilienciánkat**, és meg kell védenünk a kritikus infrastruktúrát, valamint demokráciáinkat, illetve az uniós és a nemzeti választási folyamatokat. A vonatkozó ágazati nemzeti és uniós polgári és katonai szakértelem igénybevételével létre fogunk hozni **hibrid fenyegetéseket kezelő**, az adott fenyegetéshez alkalmazkodni képes **uniós gyorsreagálási csapatokat** is, azért, hogy támogassuk a tagállamoknak, a KBVP-misszióknak és -műveleteknek, valamint a partnerországoknak a hibrid fenyegetések elleni küzdelemre való képességét. Biztosítani fogjuk a szinergiákat, és további lehetőségeket fogunk feltérképezni a hibrid fenyegetések elleni küzdelem terén a NATO-val folytatott együttműködéshez.

Képesnek kell lennünk gyorsan és erőteljesen reagálni a kibertámadásokra, így például a kritikus infrastruktúrákra irányuló, államilag támogatott rossz szándékú kibertevékenységekre és a zsarolóvírus-támadásokra. E célból meg fogjuk erősíteni azon képességünket, hogy koordinált módon azonosítsuk és elemezzük a kibertámadásokat. Megerősítjük az **uniós kiberdiplomáciai eszköztárat** és teljes mértékben ki fogjuk használni annak minden eszközét, így többek között az Unió és tagállamai ellen irányuló rossz szándékú kibertevékenységek miatt külső szereplőkkel szemben alkalmazott megelőző intézkedéseket és a rájuk kiszabott szankciókat. Hozzá fogunk járulni az EU közös kiberbiztonsági egységéhez az uniós intézmények és a tagállamok közös helyzetismeretének javítása és a köztük való együttműködés érdekében.

Határozottan reagálni fogunk a külföldi információmanipulációra és beavatkozásra, amint azt az Oroszország által az Ukrajna elleni katonai agresszióval összefüggésben indított dezinformációs kampánnyal szembeni határozott és összehangolt fellépésünk is tanúsította. Az uniós belső szakpolitikákkal teljes összhangban a jövőben is így járunk majd el, mégpedig azért, hogy kialakítsuk a fenyegetés közös értelmezését, valamint továbbfejlesztjük azon eszközök körét, amelyek segítségével a fenyegetés hatékonyan észlelhető, elemezhető és leküzdhető, továbbá az ilyen cselekmények elkövetőit szankcionálni fogjuk. Társadalmi rezilienciánk fokozása érdekében Unió-szerte meg fogjuk erősíteni a hiteles információkhoz és a szabad és független médiához való hozzáférést is. E célból, és ahogyan azt az európai demokráciáról szóló cselekvési tervben szorgalmaztuk, fejleszteni fogjuk a **külföldi információmanipuláció és beavatkozás kezelésére és az ellene való küzdelemre szolgáló uniós eszköztárat**, többek között a KBVP-misszióinkban és -műveleteinkben is. Ezzel az eszköztárral javulni fognak reagálási lehetőségeink, a rezilienciaképességeink, az EU-n belüli és a partnerországok támogatására irányuló együttműködés, valamint – a Gyors Tájékoztatási Rendszer révén – a helyzetismeret is. Elő fogjuk mozdítani továbbá a választási folyamatokkal kapcsolatos közös operatív mechanizmust, valamint a választási infrastruktúra kritikus infrastruktúraként való esetleges megjelölését. Továbbra is együtt fogunk működni a hasonlóan gondolkodó partnerekkel, így például a NATO-val és a G7-ekkel, valamint a civil társadalommal és a magánszektoral, továbbá fokozni fogjuk az ENSZ keretében tett erőfeszítéseinket.

A stratégiai területekhez való hozzáférésünk biztosítása

A kibertámadások elleni védelem, azok felderítése, elhárítása és az azoktól való elrettentés érdekében tovább fogjuk fejleszteni az **uniós kibervédelmi politikát**. Ez lendületet fog adni a kutatásnak és az innovációnak, ösztönzően fog hatni az uniós iparra, továbbá elő fogja mozdítani az oktatást és a képzést annak biztosítása érdekében, hogy készen álljunk a cselekvésre. Elmélyíti majd az együttműködést az uniós és a tagállami kibervédelmi szereplők között, valamint mechanizmusokat fog kialakítani a képességek uniós szintű kiaknázásához, többek között a KBVP-missziók és -műveletek összefüggésében. Erősíteni fogja továbbá a hasonlóan gondolkodó partnerekkel, mindenekelőtt a NATO-val a kibervédelem területén folytatott együttműködést. Egy új, a **kiberrezilienciáról szóló** európai **jogszabály** révén javulni fog a kiberinfrastruktúrára és -szabványokra vonatkozó közös megközelítésünk. Folytatni fogjuk a biztonsági műveleti központok európai infrastruktúrájának létrehozására irányuló munkánkat.

A 2020. évi uniós kiberbiztonsági stratégiával összhangban javítani fogjuk az Unió **kiberbiztonsági helyzetét**, mégpedig azáltal, hogy kapacitásépítés, képességfejlesztés, kiképzés, gyakorlatok, a reziliencia megerősítése, valamint az Unió, annak intézményei és tagállamai elleni kibertámadásokra való, valamennyi rendelkezésre álló uniós eszközzel adott határozott válaszlépések révén fokozzuk a kibertámadások megelőzésére vonatkozó képességünket. Jelezni fogjuk továbbá az az iránti eltökéltségünket, hogy azonnali és hosszú távú válaszokat adjunk azoknak a fenyegető szereplőknek, akik meg kívánják tagadni a kibertérhez való biztonságos és nyílt hozzáférést az EU és partnerei számára. Támogatni fogjuk partnereinket saját kiberrezilienciájuk megerősítésében, kiberválság esetén pedig uniós és tagállami szakértőket fogunk mozgósítani, hogy segítséget nyújtsanak. A kibertérben végrehajtott rendszeres gyakorlatok révén hozzá fogunk járulni a szolidaritás és a kölcsönös segítségnyújtás további erősödéséhez. A kiberrezilienciánk javítása érdekében meg fogjuk erősíteni **kiberhírszerzési kapacitásainkat**, továbbá hatékony támogatást fogunk nyújtani polgári és katonai KBVP-misszióinknak és -műveleteinknek, valamint a fegyveres erőinknek is. A katonai hálózatbiztonsági vészhelyzeteket elhárító csoportok (mil CERT-ek) közötti együttműködés révén, valamint a védelmi célú kiberműveletek lebonyolítása során fokozni fogjuk az interoperabilitást és az információmegosztást. Tisztában vagyunk azzal, hogy kiberbiztonságunk javítása a szárazföldi, a légi, a tengeri és a világűrbeli erőfeszítéseink hatékonysága és védelme fokozásának egyik módja.

Cselekvési szabadságunk a **világűrhez** való biztonságos, védett és autonóm hozzáféréstől függ. Fel kell készülnünk egy versengőbb és feszültegekkel teli űrkörnyezetre. Az űrrendszerektől és -szolgáltatásoktól való növekvő függőségünk miatt kiszolgáltatottabbak vagyunk a stratégiai versenytársak felelőtlen és fenyegető magatartásával szemben. A keringési pályán lévő objektumok növekvő száma és az űrszemét szintén fokozza a kockázatokat és a feszültségeket. Az uniós űrprogram, valamint az Unió és tagállamai egyéb űrinfrastrukturái hozzájárulnak rezilienciánkhoz. Ezek olyan kulcsfontosságú szolgáltatásokat kínálnak, amelyek helyettesítik vagy kiegészítik a Föld-megfigyelés, valamint a műholdas navigáció vagy távközlés földi infrastruktúráit. Az uniós űrrendszereknek globális konnektivitást kell kínálniuk a biztonsági és védelmi szereplők számára. Ennek érdekében egy uniós, világűrbe telepített biztonságos globális kommunikációs rendszerre vonatkozó javaslaton fogunk dolgozni, többek között a 2023 és 2027 közötti időszakra szóló, a biztonságos konnektivitásra vonatkozó uniós programon keresztül.

Tudatában annak, hogy az EU űrtechnológiai eszközei polgári ellenőrzés alatt állnak, és felismerve az uniós űrprogram jelentőségét, sürgősen ki kell egészíteni a jelenlegi űrstratégiát, valamint fokozni kell az Unió világűrrel kapcsolatos biztonsági és védelmi dimenzióit. Az új **uniós biztonsági és védelmi űrstratégia** segít majd abban, hogy közös értelmezést alakítsunk ki a világűrrel kapcsolatos kockázatokról és fenyegetésekről, megfelelő válaszlépéseket dolgozzunk ki és megfelelő képességeket fejlesszünk, amelyek segítségével jobban és gyorsabban reagálhatunk válság esetén, megerősítsük a rezilienciánkat, valamint teljes mértékben kiaknázzuk az űrterülethez kapcsolódó előnyöket és lehetőségeket. Egy ilyen stratégiának politikai, operatív, diplomáciai és irányítási dimenzióval is rendelkeznie kell.

Az úralapú kockázatok, fenyegetések és sebezhetőségek jobb megértése és csökkentése érdekében folytatni fogjuk a **világűr-megfigyelésbe** való beruházásokat. Fokozni fogjuk a kettős felhasználású innovációt, és beruházásokat fogunk eszközölni a képességfejlesztésbe annak érdekében, hogy Európa számára biztosított legyen a világűrhez való autonóm hozzáférés. Az Európai Védelmi Ügynökséggel és az Európai Űrügynökséggel együttműködve meg fogjuk védeni az űrrel kapcsolatos ellátási láncokat, és beruházásokat fogunk végrehajtani a kritikus űrtechnológiákba. Meg fogjuk erősíteni az európai ellátási láncok rezilienciáját is az űrinfrastruktúra integritásának, biztonságának és működőképességének biztosítása érdekében. Szorosan együtt fogunk működni partnereinkkel a fenyegetések csökkentése érdekében, összhangban a világűrben tanúsított felelős magatartás normáinak, szabályainak és elveinek kidolgozására irányuló, folyamatban lévő ENSZ-erőfeszítésekkel. A Bizottság és a főképviselő közös közleményét alapul véve az űrforgalom-irányítás közös uniós megközelítésének kialakítására fogunk törekedni. Annak érdekében, hogy veszély- vagy válsághelyzet esetén gyorsan és határozottan tudjunk reagálni a világűrrel kapcsolatos fenyegetésekre, gyakorlatokat fogunk végrehajtani űrtechnológiai eszközeink rezilienciájának tesztelése és a sebezhetőségek kezeléséhez szükséges eszközök beazonosítása céljából. A Galileo fenyegetésselhárítási mechanizmus validálását követően azt ki fogjuk terjeszteni az uniós űrprogram más elemeire is. Célunk továbbá az űrből kiinduló támadások vagy az űrtechnológiai eszközöket fenyegető veszélyek esetén a szolidaritás, a kölcsönös segítségnyújtás és válsághárítás további megerősítése is, többek között gyakorlatok révén.

A **légtér** kritikus fontosságú a területeink és lakosságunk védelme, valamint a nemzetközi kereskedelem és utazás szempontjából. Állami és nem állami szereplők is veszélyeztetik a biztonságunkat, mind az EU területén, mind azon túl, például polgári repülőgépek eltérítése, valamint drónok és új technológiák fokozott használata révén. Világszerte terjednek a fejlett katonai képességek, így például a pilóta nélküli légi járművek, a közepes és nagy hatótávolságú légvédelem, valamint a modern légi járművek, amelyek egyre nagyobb kihívást jelentenek a légtér biztonságos és korlátozásmentes használatára. A légtérhez való szabad és biztonságos hozzáférés szempontjából továbbá kihívást jelentenek a – különösen az EU szomszédságában megtalálható – versenytársaink hozzáférést gátló, valamint területmegtagadó stratégiái is. A polgári légi közlekedés érintett szereplőivel, valamint a NATO-val szoros együttműködésben stratégiai gondolkodási folyamatot fogunk folytatni annak érdekében, hogy megőrizzük a légtérhez való vitathatatlan hozzáférésünket.

Az Európai Unió tengeri védelmi stratégiájára és a kapcsolódó cselekvési tervre építve további beruházásokat fogunk végrehajtani a **tengeri védelmünkbe** és a globális jelenlétünkbe, ezáltal pedig akadálytalan hozzáférést fogunk biztosítani a nyílt tengerhez és az összekötő tengerhajózási útvonalakhoz, továbbá garantálni fogjuk a nemzetközi tengerjog tiszteletben tartását. A tengereken elkövetett provokatív jogellenes cselekmények, az olyan bűnözői tevékenységek, mint a kalóztevékenység, a tiltott kereskedelem, a tengeri területekkel és a túlzott követelésekkel kapcsolatos viták, a hozzáférés megtagadása és a hibrid fenyegetések egyaránt aláássák tengeri védelmünket. Tengeri érdekeink és – a többek között a tengerfenéken található – kritikus tengeri infrastruktúránk védelme érdekében megerősítjük azon kapacitásunkat, hogy pontos információkat és hírszerzési adatokat tudjunk gyűjteni és szolgáltatni a helyzetismeret javítása érdekében, többek között a polgári és katonai szereplők közötti információmegosztás révén. E célból folytatni fogjuk közös operatív, képességbeli és technológiai megoldások fejlesztését, többek között az állandó strukturált együttműködés keretében lehető legjobb felhasználásával. Továbbfejlesztjük a **tengeri jelenlétek koordinálásának koncepcióját**, valamint megerősítjük a tengeri KBVP-műveletek és az érintett szereplők közötti interakciót és koordinációt. Tengeri készenlétünk és rezilienciánk növelése érdekében rendszeres haditengerészeti gyakorlatokat fogunk szervezni a tagállamok haditengerészetei és parti őrsegei számára. Teljes mértékben ki fogjuk használni partnerségi politikánk tengeri vetületét is, például kikötői megállások, kiképzés és gyakorlatok, valamint kapacitásépítés révén.

A terrorizmus elleni küzdelem

Meg fogjuk erősíteni a **terrorizmus** hatékonyabb **megelőzésére és leküzdésére** irányuló válaszlépéseinket. KBVP-eszközeink és egyéb eszközök felhasználásával támogatni fogjuk a partnerszágokat, többek között diplomáciai szerepvállalás és politikai párbeszéd, stabilizációs erőfeszítések, az erőszakos szélsőséges megelõzését és leküzdését célzó programok, valamint a jogállamiság területén folytatott együttmûködés révén, elõmozdítva egyúttal az emberi jogok és a nemzetközi jog maradéktalan tiszteletben tartását is. Fokozzuk együttmûködésünket a stratégiai partnerekkel, többek között az ENSZ keretében és más multilaterális fórumokon, például a terrorizmus elleni küzdelem világfórumán és a Dáís elleni nemzetközi koalícióban. Foglalkozni fogunk az új fejleményekkel is, például az új technológiáknak a terrorizmus finanszírozására és az online terrorista tartalom terjesztésére való felhasználásával. Tovább fogjuk erősíteni a terrorizmus elleni küzdelemmel foglalkozó, uniós képviselõteken dolgozó szakértõk hálózatát.

A leszerelés, a nonprolifерáció és a fegyverzet-ellenõrzés elõmozdítása

Fenn fogjuk tartani, valamint támogatni és fejleszteni fogjuk a **leszerelési, a nonprolifерációs és a fegyverzet-ellenõrzési** keretet. Továbbra is támogatni fogjuk a nukleáris fegyverek elterjedésének megakadályozásáról szóló szerzõdés központi szerepét, és hangsúlyozni fogjuk, hogy végre kell hajtani az abból eredõ minden kötelezettséget és a korábbi felülvizsgálati konferenciákon tett minden kötelezettségvállalást, ideértve azt is, hogy konkrét elõrelépést kell tenni a VI. cikk teljes körû végrehajtása felé, hogy megvalósulhasson a nukleáris fegyverek maradéktalan felszámolásának végsõ célja. Eltökélt szándékunk, hogy a szerzõdés céljaival összhangban mindenki számára biztonságosabb világot teremtsünk, mégpedig a nemzetközi stabilitást, a békét és a biztonságot elõmozdítva. Növelnünk kell kapacitásainkat, hogy szükség esetén ellenõrizhessük az immateriális transzfereket, többek között a tudományos ismeretek átadását. Ebbe beletartozik a meglévõ exportellenõrzési rendszerek védelme és megerõsítése is. Az új technológiákból adódó új kihívásokkal szembeülve az EU továbbra is elkötelezett a leszerelési, a nonprolifерációs és a fegyverzet-ellenõrzési architektúra megõrzése mellett. E tekintetben alapvetõ fontosságú a partnerekkel való koordinált megközelítés is.

Ami a fegyverzet-ellenõrzést illeti, az EU és tagállamai – biztonsági érdekeik figyelembevételével, valamint a partnerekkel, különösen az Egyesült Államokkal és a NATO-val szoros együttmûködésben – el fogják mélyíteni a lehetséges fegyverzet-ellenõrzési megoldásokról szóló megbeszéléseket és fokozni fogják arra irányuló erőfeszítéseiket. Folytatni fogjuk a munkát ezzel a kérdéssel kapcsolatban. Új START utáni megállapodásokkal továbbra is szorgalmazni fogjuk egyrészt a legjelentõsebb nukleáris arzenállal rendelkezõ államok fegyverzetének csökkentését – beleértve a stratégiai és nem stratégiai, telepített nukleáris fegyvereket is –, másrészt pedig a bizalomépítési intézkedésekre, az ellenõrzésre, a nukleáris doktrínák átláthatóságára és a stratégiai kockázatsökkentõ intézkedésekre irányuló további megbeszéléseket.

Az éghajlatváltozással, a katasztrófákkal és a veszélyhelyzetekkel szembeni reziliencia fokozása

Az éghajlatváltozás és a környezetkárosodás nemcsak önmagukban jelentenek fenyegetést, hanem a kockázatokat megsokszorozó tényezők is. A globális felmelegedés **gyakoribb és szélsőségesebb időjárási eseményekhez és természeti katasztrófákhoz** vezet, továbbá az ökoszisztémák világszerte megfigyelhető romlásához, amely fokozza a sebezhetőséget és az expozíciót. Ez növeli a társadalmi, gazdasági és politikai instabilitás és konfliktus lehetőségét az instabil országokban. Az éghajlatváltozás és a környezetkárosodás kihatással van a kulcsfontosságú energetikai infrastruktúrára, a mezőgazdasági tevékenységekre és a természeti erőforrások szűkösségére, elmélyíti a meglévő társadalmi egyenlőtlenségeket és újfajta kockázatoknak teszi ki a kiszolgáltatott közösségeket. Ezért közvetlen hatással van biztonságunkra és védelmünkre is. A klímasemleges gazdaságra való átállás olyan társadalmi, gazdasági és politikai hatásokkal járhat, amelyek felerősíthetik a konfliktusveszélyes helyzeteket. Tovább vizsgáljuk az éghajlatváltozásnak és a környezetkárosodásnak a globális és regionális biztonságra, valamint a fegyveres erőinkre és a KBVP-misszióinkra és -műveleteinkre gyakorolt különböző hatásait. Az európai zöld megállapodás keretében 2050-re kitűzött uniós klímasemlegességi céllal összhangban és az operatív hatékonyság csökkentése nélkül ki fogjuk igazítani az uniós biztonsági és védelmi ágazatot, a KBVP-szerepvállalásunkat, valamint növelni fogjuk az energia- és erőforrás-hatékonyságot – beleértve a KBVP-misszióink és műveleteink környezeti lábnyomának csökkentését. E célból fokozni fogjuk a zöld technológia és a fenntartható digitalizáció szerepét a fegyveres erőknél, általánosabban pedig a védelmi ágazaton belül. Polgári és katonai KBVP-misszióinkon és műveleteinken belül továbbá általánosan érvényesíteni fogjuk az éghajlatváltozással kapcsolatos és a környezetvédelmi szempontokat. Az éghajlatváltozásból, valamint a klímasemleges, erőforrás-hatékony és körforgásos gazdaságra való globális átállásból eredő specifikus biztonsági kihívásokra figyelemmel ezenkívül meg fogjuk erősíteni az elemzési kapacitásainkat és korai előrejelző rendszereinket.

Alapvető fontosságú a súlyos válságokra való reagálás integrált megközelítése. A Covid19-világjárvány és az afganisztáni válság nyomatékossította annak fontosságát, hogy fokozzuk a képességünket arra, hogy **kimentsük és evakuáljuk** a határainkon túl veszélybe került polgárainkat. A világjárvány és a válság rávilágított arra is, hogy a fegyveres erők milyen fontos szerepet tölthetnek be az **összetett válságokban**. A tagállamokban lévő katonai szereplők jelentős eszközöket képesek mozgósítani a polgári katasztrófareagálási szereplők támogatására olyan területeken, mint például a logisztikai, az egészségügyi és a biztonsági támogatás és infrastruktúra. Az EU Katonai Törzsének meglévő struktúráira, így például az uniós mozgatás-tervezési sejtire, valamint a Bizottság humanitárius és katasztrófasegély-mechanizmusaira építve javítani fogjuk a katonai segítségnyújtási képességeket, továbbá a polgári és a katonai hatóságok közötti hatékony koordinációt nemzeti és uniós szinten. Ez biztosítja majd, hogy a katonai szereplők végső esetben készen álljanak a polgári hatóságok támogatására a jövőbeli veszélyhelyzetek és katasztrófák során. Továbbá az EU Katonai Törzse – az Európai Unióról szóló szerződéssel összhangban – hozzájárulhat a tagállamoknak és harmadik országoknak válság esetén nyújtandó logisztikai támogatás és segítség koordinálásához, valamint olyan uniós eszközök végrehajtásához, mint az Európai Békekeret vagy – a tagállamok kérésére – a kölcsönös segítségnyújtási záradék. Felül fogjuk vizsgálni és meg fogjuk erősíteni az EKSZ válsághárítási mechanizmusait, a konzuli segítségnyújtást és helyszíni biztonságunkat is annak érdekében, hogy jobban tudjuk támogatni a tagállamokat a külföldön lévő állampolgáraik megvédésére és menekítésére irányuló erőfeszítéseik során, valamint hogy támogatni tudjuk az Unió küldöttségeit, amikor személyzetet kell evakuálniuk. Az uniós polgári védelmi mechanizmussal együttműködve támogatni fogjuk a polgári katasztrófaelhárítási erőfeszítéseket, és gondoskodnunk kell arról, hogy képesek legyünk biztonságosan evakuálni polgárainkat a természeti és ember okozta katasztrófák által sújtott területekről. Ezzel összefüggésben fokozni fogjuk az ENSZ-szel és a NATO-val való koordinációt is.

Célkitűzések

A lehető legjobban fel kell készülnünk a gyorsan kibontakozó kihívásokra. Jelentősen fokozni fogjuk rezilienciánkat. Össze fogjuk vonni az eszközeinket, hogy egy hibrid eszköztár létrehozása révén jobban fel tudjunk lépni a hibrid fenyegetésekkel szemben. Ez azt is jelenti, hogy meg fogjuk erősíteni kibervédelmünket és kiberbiztonságunkat, valamint javítani fogjuk a külföldi információmanipulációtól és beavatkozástól való elrettentésre és az azzal szembeni küzdelemre szolgáló kapacitásunkat. Emellett képesnek kell lennünk arra, hogy biztosítsuk a nyílt tengerhez, a légtérhez és a világűrhez való hozzáférésünket, valamint az e területeken való jelenlétünket. Célunk, hogy tovább növeljük az éghajlattal kapcsolatos kockázatokkal, valamint az ember okozta és természeti katasztrófákkal szembeni rezilienciánkat, miközben arra törekszünk, hogy az EU műveleti helyszíneken való jelenléte klímasemleges legyen. Meg fogjuk erősíteni a határainkon kívül veszélyhelyzetbe került polgáraink kimentésére és evakuálására való képességünket is. Mindezen erőfeszítések hozzájárulnak szolidaritásunk és a kölcsönös segítségnyújtás megerősítéséhez.

Hírszerzés és biztonságos kommunikáció

- 2022 végéig az egységes információelemzési kapacitás keretében, a tagállami hírszerző szolgálatokkal szoros együttműködésben felül fogjuk vizsgálni az **uniós fenyegetettségélemzést**. E rendszeres és strukturált felülvizsgálatokat legalább háromévente – vagy ha a változó stratégiai és biztonsági helyzet ezt szükségessé teszi, gyakrabban – el fogjuk végezni.
- 2025-ig az erőforrások és a kapacitások bővítésével megerősítjük **egységes információelemzési kapacitásunkat**. 2025-ig megerősítjük **az Európai Unió Műholdközpontját** is, hogy fokozzuk önálló térinformatikai hírszerzési kapacitásunkat.
- Az információcserének, többek között a minősített információk megosztásának megkönnyítése érdekében felkérjük az uniós intézményeket, szerveket és hivatalokat, hogy 2022-ben fogadjanak el további **szabványokat és szabályokat a kiberbiztonság és az információbiztonság biztosítása érdekében**.

Hibrid fenyegetések, kiberdiplomácia, valamint külföldi információmanipuláció és beavatkozás

- 2022-ben kifejlesztjük **uniós hibrid eszköztárunkat**, amelynek keretét kell biztosítania az EU-t és tagállamait érintő hibrid hadjáratokra való koordinált reagáláshoz, és amely például megelőző, együttműködési, stabilizációs, korlátozó és helyreállítási intézkedéseket tartalmaz, továbbá támogathatja a szolidaritást és a kölcsönös segítségnyújtást. Az eszköztárban megtalálhatók lesznek a már meglévő és esetleges új eszközök is, többek között a hibrid fenyegetéseket kezelő uniós gyorsreagálású csapatok létrehozása, amelyek célja, hogy támogassák a tagállamokat, a KBVP-missziókat és műveleteket és a partnerországokat a hibrid fenyegetések elleni küzdelemben. Az ágazati hibrid reziliencia uniós alapértékei és az aktuális biztonsági helyzet alapján azonosítani fogjuk a hiányosságokat, az igényeket, és a kezelésükhöz szükséges lépéseket. Felül fogjuk vizsgálni a hibrid fenyegetésekkel szembeni fellépés uniós operatív protokollját („EU Playbook”) is.
- 2022-ben tovább fogjuk erősíteni a **kiberdiplomáciai eszköztárat**, mindenekelőtt azáltal, hogy további válaszingtezkedéseket térképezünk fel.

- 2022 folyamán kidolgozzuk a **külföldi információmanipuláció és beavatkozás kezelésére szolgáló eszköztárat**. Ez erősíteni fogja a fenyegetések felderítését, elemzését és az azokra való reagálást célzó képességünket, többek között azáltal, hogy az elkövetőket szankcionáljuk. Tovább fogjuk fejleszteni az EU stratégiai kommunikációs, valamint a dezinformáció elleni küzdelemre irányuló képességeit. Az incidensekre vonatkozó adatok szisztematikus gyűjtése érdekében 2023-ra megfelelő mechanizmust fogunk létrehozni, amelyet egy külön erre a célra létrehozott adattér fog támogatni, annak érdekében, hogy kialakítsuk a külföldi információmanipuláció és beavatkozás közös értelmezését. 2024-re valamennyi KBVP-misszió és -művelet teljes mértékben rendelkezni fog az ezen eszköztár megfelelő eszközeinek telepítését célzó képességekkel és erőforrásokkal.

Stratégiai területek

- A kibertámadások elleni védelem, azok felderítése, elhárítása és az azoktól való elrettentés érdekében 2022-ben tovább fogjuk fejleszteni az **uniós kibervédelmi szakpolitikát**. 2022-ben benyújtásra kerül a **kiberrezilienciáról szóló új európai jogszabályra** irányuló javaslat, és folytatódik a **közös kiberbiztonsági egységre** irányuló munka.
- 2023 végéig elfogadjuk majd az **uniós biztonsági és védelmi űrstratégiát**. 2022 végén elkezdjük majd a Galileo fenyegetésselhárítási mechanizmus validálását, és azt ki fogjuk terjeszteni a program más elemeire is. 2022 végéig megvizsgáljuk a szolidaritási, kölcsönös segítségnyújtási és válsághárítási mechanizmusok használatát az űrből indított támadások vagy az űrtechnológiai eszközöket fenyegető veszélyek esetén. E célból olyan gyakorlatokat is végre fogunk hajtani, amelyek keretében tesztelni fogjuk a világűr területéhez kapcsolódó eseményekkel és incidensekkel kapcsolatos szolidaritást és az ezekre való reagálást, ami még jobban elősegíti majd a világűrrel kapcsolatos közös stratégiai megközelítésünk kialakítását.
- Az Európai Unió aktualizált tengeri védelmi stratégiája alapján, az interoperabilitás előmozdítása, a döntéshozatal megkönnyítése és a fokozott operatív hatékonyság támogatása érdekében 2025-re továbbfejlesztjük és tovább erősítjük majd az olyan uniós **tengeri védelmi** helyzetismereti mechanizmusokat, mint például a közös információmegosztási környezet (CISE) és a tengerfelügyelet (MARSUR). Tovább fogjuk fokozni haditengerészeti jelenlétünk láthatóságát az EU-n belül és azon kívül, többek között kikötői megállások, kiképzés és gyakorlatok, valamint kapacitásépítés révén.
- 2022 végéig a **légi képességek** területén stratégiai gondolkodási folyamatot végzünk arról, hogy miként lehet biztosítani a szabad, biztonságos és védett európai hozzáférést a légtérhez.

A terrorizmus elleni küzdelem

- Fokozni fogjuk a stratégiai partnerekkel és a többoldalú fórumokon folytatott együttműködésünket, és tovább erősítjük a terrorizmus elleni küzdelemmel foglalkozó, uniós képviselőteken dolgozó szakértők hálózatát. 2023 elejéig felülvizsgáljuk azokat az uniós eszközöket és programokat, amelyek hozzájárulnak a partnerek terrorizmus elleni kapacitásainak építéséhez, e partnerek hatékonyságának növelése érdekében, többek között a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelem terén.

A leszerelés, a nonprolifерáció és a fegyverzet-ellenőrzés előmozdítása

- 2023-ra megerősítjük a **leszerelési, nonprolifерációs és fegyverzet-ellenőrzési célokat támogató konkrét uniós intézkedéseket**. Különösen a partnereknek nyújtott támogatásunkat fogjuk bővíteni, és segíteni fogjuk őket a szankciók és az ellenőrzési eljárások teljes körű végrehajtásában. Továbbra is szorgalmazni fogjuk az új START-szerződést követő megállapodásokat.

Éghajlatváltozás, katasztrófák és veszélyhelyzetek

- 2023 végére az **éghajlatváltozási és védelmi** ütemterv teljes körű végrehajtása céljából a tagállamok nemzeti stratégiákat fognak kidolgozni annak érdekében, hogy felkészítsék a fegyveres erőket az éghajlatváltozásra. 2025-re valamennyi KBVP-misszió és -művelet környezetvédelmi tanácsadóval fog rendelkezni, és jelentést tesz környezeti lábnyomáról.
- Javítani fogjuk a **tagállamok fegyveres erőinek azon képességét, hogy veszélyhelyzetekben támogatást nyújtsanak a polgári hatóságoknak** a tervezési és a végrehajtási szakaszban egyaránt, ugyanakkor minden szinten javítva a polgári és katonai hatóságok közötti koordinációt. Ebbe többek között bele fognak tartozni az olyan éles és közös gyakorlatok is, amelyek kiterjednek a katasztrófasegélyhez, valamint a humanitárius elvekkel összhangban lévő humanitárius segítségnyújtáshoz kapcsolódó forgatókönyvekre. A Veszélyhelyzet-reagálási Koordinációs Központtal szoros együttműködésben 2023-ra megerősítjük az **EKSZ válságelhárítási struktúráit**, többek között a **helyzetelemző szolgálatot** annak érdekében, hogy javuljon az összetett veszélyhelyzetekre, így például a külföldi evakuálási és mentési műveletekre való reagálást célzó kapacitásunk.

4. RUHÁZZUNK BE

A versailles-i menetrenddel összhangban és az előttünk álló kihívások tükrében, továbbá polgáraink erőteljesebb védelme érdekében, elismerve ugyanakkor egyes tagállamok biztonság- és védelempolitikájának egyedi jellegét, határozottan növelnünk és fejlesztenünk kell a védelmi képességekbe és az innovatív technológiákba való beruházásainkat uniós és nemzeti szinten egyaránt. Meg kell erősítenünk védelmi képességeinket, és fel kell készítenünk katonai erőinket a bennünket körülvevő világ kihívásaira. Merészebben és gyorsabban kell cselekednünk a **kritikus képességbeli hiányosságok** megszüntetése, a szétagoltság felszámolása, haderőink teljes körű interoperabilitásának megvalósítása, valamint a reziliens, versenyképes és innovatív európai védelmi technológiai és ipari bázisnak az Unió egészében történő, a kis- és középvállalkozások határokön átnyúló részvételét is biztosító megerősítése érdekében. Tudatában vagyunk annak, hogy az együttműködésen alapuló képességfejlesztésbe való nagyobb mértékű beruházás nagyobb hatékonyságot biztosít azáltal, hogy növeli a méretgazdaságosságot és fokozza a fellépések hatékonyságát. Emellett pedig támogatást biztosít az európai innovátorok és gyártók számára. A technológiai szuverenitás elérése néhány kritikus fontosságú technológiai területen, másokon pedig a **stratégiai függőségek** csökkentése, valamint értékláncaink sebezhetőségének enyhítése döntő fontosságú ahhoz, hogy meg tudjunk küzdeni egy veszélyesebb világ kihívásaival, és reziliensebbekké váljunk. A hasonlóan gondolkodó partnerekkel világszerte folytatott, viszonyosságon alapuló együttműködés alapvető fontosságú az EU rezilienciájának és ellátásbiztonságának a fokozása szempontjából, miközben csökkenti a stratégiai függőségeket és növeli a kölcsönös előnyöket.

Stratégiai irányvonalak

A PESCO keretében már megtett kötelezettségvállalásokkal összhangban, továbbá az előttünk álló stratégiai kihívások fényében sürgetővé válik a **kiadások növelése és hatékonyabbá tétele**. Ezért érdemben növelni fogjuk védelmi kiadásainkat, és ebből jelentős részt fogunk fordítani a beruházásokra, az azonosított stratégiai hiányosságokra összpontosítva. Az eredmények maximalizálása, az interoperabilitás fokozása és a méretgazdaságosság teljes körű kihasználása érdekében gondoskodni fogunk arról, hogy e tagállami és uniós szinten megnövelt kiadások koordinált és együttműködésen alapuló európai megközelítést kövessenek. Ennek érdekében stratégiai irányvonalakat fogunk meghatározni azon erőforrások tekintetében, amelyekre biztonsági igényeink teljesüléséhez szükség van, továbbá maradéktalanul felhasználjuk az uniós eszközöket az együttműködésen alapuló védelmi beruházások ösztönzésére.

Az általunk elfogadott ambíciószinttel összhangban együtt fogunk törekedni arra, hogy haderőinket és polgári kapacitásainkat késedelem nélkül úgy alakítsuk át, hogy azok képesek legyenek gyorsan cselekedni, hozzájárulni érdekeink és értékeink biztosításához, növelni rezilienciánkat és megvédeni az Uniót és annak polgárait. Ennek érdekében a továbbiakban is fejleszteni fogjuk a **gyors és mobil, interoperabilis, technológiailag fejlett, energiahatékony és reziliens teljes körű haderőt**. Az egyetlen haderő elvével összhangban e haderők irányítása továbbra is a tagállamok kezében marad, és azok más keretekben is bevetethők.

Ki fogjuk igazítani az EU **védelmi képességtervezését és -fejlesztését**, nevezetesen az „átfogó cél” folyamat képességtervezési **forгатókönyveinek** felülvizsgálatával, hogy azok jobban tükrözzék a műveleti realitásokat, a stratégiai előrettekintést, és biztosítsák a KBVP-missziókhöz és -műveletekhez szükséges képességeket. Ezek a forгатókönyvek kiterjednek a nem megengedő környezetben történő katonai gyorstelepítésre, a hibrid fenyegetésekre való reagálásra, az olyan stratégiai dimenziókhöz való hozzáférés biztosítására, mint a nyílt tenger, a légtér, a kibertér és a világűr, továbbá katonai segítség nyújtására a polgári hatóságoknak. Tovább fogjuk részletezni a stratégiai tervezési elemeket – így például a műveletek reagálási idejét, időtartamát, környezetét, távolságát és egyidejűségét –, amelyek szükségesek a képességtervezési forгатókönyvek kiigazításához. Az „átfogó cél” folyamatának eredményei továbbra is fontos hozzájárulást jelentenek majd a képességfejlesztési tervhez, amely kiterjed a védelmi képességek jövőbeli tendenciáira és a technológiai kilátásokra is.

Biztosítanunk kell, hogy valamennyi uniós védelmi kezdeményezés és képességtervezési és -fejlesztési eszköz szerves részét képezze a **nemzeti védelmi tervezésnek**. A jövőben is ügyelni fogunk arra, hogy e folyamatok eredményei továbbra is összhangban legyenek a NATO vonatkozó folyamataival. Ez fokozni fogja egyetlen haderőnk készenlétét, erőteljességét és interoperabilitását.

A polgári KBVP-misszióink hatékonyságának növelése érdekében a polgári kapacitásokkal és képességekkel kapcsolatos folyamatot fogunk kidolgozni, hogy – különböző, az új fenyegetésekre is reagálni képes forгатókönyvek alapján – megfelelőbben lehessen strukturálni a polgári KBVP-missziók igényeit és közösen lehessen azokat kielégíteni. A **stratégiai raktár** és a **missziótámogatási platform** létrehozása hozzájárult az arra irányuló képességünkhöz, hogy felszerelést biztosítsunk és szolgáltatásokat nyújtsunk a polgári KBVP-missziók számára. A kiváló színvonalú és jól képzett személyzet biztosítása mellett biztosítani fogjuk, hogy a szükséges felszerelések még gyorsabban eljussanak a polgári missziókhöz, beleértve azokat a felszereléseket is, amelyek lehetővé teszik a missziók kevésbé megengedő környezetben való működését.

Koherens és ambiciózus képességek

Néhány tagállam két- vagy többoldalú keretek között kulcsfontosságú **stratégiai képességfejlesztési projektek** kidolgozásába kezdett, többek között a következőkre vonatkozóan: újgenerációs légijármű-rendszerek, Eurodrone, új európai hadihajóosztály, valamint fő szárazföldi harci rendszer. Ezek a jövőben kézzelfogható változást hoznak majd az európai biztonság és védelem terén, és idővel egymáshoz való közeledést fognak eredményezni. E tekintetben alapvető fontosságú lesz a koordinált éves védelmi szemle keretében elfogadott ajánlások végrehajtása.

Azon túlmenően, hogy beruházunk a jövőbeli képességekbe és innovációba, megfelelőbben ki kell használnunk az együttműködésen alapuló képességfejlesztésre és -összevonásra irányuló törekvéseket, megvizsgálva többek között a tagállamok közötti szakosodási lehetőségeket. Olyan sikeres példákra fogunk építeni, mint például a multifunkcionális légi utántöltő és szállító repülőgépek multinacionális európai flottája.

Az uniós keretek között – nevezetesen az állandó strukturált együttműködésen és az Európai Védelmi Alapon keresztül – már most is fejlesztünk vezetési és irányítási rendszereket, páncélozott harcjárműveket, rakétarendszereket és tüzérségi fegyvereket, járőrhajókat, pilóta nélküli légi és tengerészeti rendszereket, elektronikai hadviselési képességeket, valamint űrmegfigyelési, kiberbiztonsági gyorsreagálási és csúcstechnológiás kiképzési rendszereket. További beruházásokat fogunk eszközölni a **támogató eszközökbe** és általában az ahhoz szükséges képességekbe, hogy végrehajtsuk az általunk elfogadott ambíciószint keretében meghatározott missziók és műveletek teljes körét. Fokozni fogjuk az arra irányuló erőfeszítéseinket, hogy csökkentjük többek között a következőkkel kapcsolatos kritikus képességbeli hiányosságokat: stratégiai légi szállítás, űralapú konnektivitás és világűrbe telepített kommunikációs eszközök, kétélű képességek, orvosi eszközök, kibervédelmi képességek, hírszerzési, megfigyelési és felderítési képességek, valamint távirányítású légijármű-rendszerek.

Csökkentenünk kell a széttagoltságot, és új generációs képességeket kell kifejleszteni. Ennek érdekében kötelezettséget vállalunk arra, hogy előrelépést tegyünk a **koordinált éves védelmi szemlére** vonatkozó, 2020-ban közzétett első jelentésben szereplő ajánlások terén, beleértve a képességek szempontjából kiemelt hat olyan területet, amelyeknek előnyére válna a tagállamok közötti megerősített védelmi együttműködés. E területek a következők: harckocsi, katona rendszerek, európai járőrosztályú vízfelszíni hajó, hozzáférést gátló/területmegtagadó képességek, pilóta nélküli légi jármű-rendszer elhárítás, űrhadviselés és fokozott katonai mobilitás.

A gyors cselekvés és polgáraink védelme érdekében együtt fogunk működni a kritikus hiányosságok megszüntetése céljából. Teljes mértékben igénybe fogjuk venni az állandó strukturált együttműködést és az Európai Védelmi Alapot az interoperábilis csúcsmínőségű rendszerek és a fejlett technológiák kifejlesztése érdekében. Kötelezettséget vállalunk arra, hogy együttműködésen alapuló projektek révén fejlesztjük különösen a következő stratégiai képességeket:

- A **szárazföldi színtereket** illetően kulcsfontosságú lesz, hogy az Unió képes legyen válságkezelési műveleteket végrehajtani és biztosítani technológiai előnyét a helyszínen, nagy intenzitású fenyegetettségű környezetben is. Megkezdjük a szárazföldi képességek átfogó klaszterének összeállítását, ami a jelenlegi legfontosabb platformok és a kapcsolódó logisztikai rendszerek továbbfejlesztését, modernizálását és fokozatos lecserélését fogja eredményezni. A „katona rendszerek” és a „harckocsi” kiemelt területek jelentős hozzájárulást biztosítanak majd ezekhez az erőfeszítésekhez.
- A **tengeri színtereket** illetően az erőteljesebb uniós jelenlét, valamint az erődemonstrálási képesség biztosítása érdekében modern haditengerészeti platformokra, köztük felszíni és víz alatti ellenőrzésre szolgáló, pilóta nélküli platformokra van szükség. Az „európai járőrosztályú felszíni hajók” kiemelt terület fontos lépés lesz ebbe az irányba.
- A **légteret** illetően az előnyünk megszerzéséhez és megtartásához új generációs és teljesen interoperábilis képességek – nevezetesen jövőbeli harci rendszerek és légvédelmi rendszerek – kifejlesztésére van szükség. A tervezett jövőbeli harci rendszereket – köztük a távirányítású légi jármű-rendszereket – fokozatosan, interoperábilis módon integrálni fogjuk a légi harci rendszerek meglévő flottáiba. Erőfeszítéseket kell tenni a legfontosabb támogató eszközökkel, különösen a stratégiai légiszállítási képességgel kapcsolatban is. A „hozzáférést gátló/területmegtagadó képességek” és a „pilóta nélküli légi jármű-rendszer elhárítás” kiemelt területek hozzájárulnak ezen erőfeszítések légvédelmi dimenziójához.
- A **világűrt** illetően új, legkorszerűbb technológiájú szenzorokat és platformokat fogunk kifejleszteni, lehetővé téve az Unió és tagállamai számára, hogy javítsák a világűrhez való hozzáférésüket és megvédjék az űrtechnológiai eszközeiket. Idetartozik különösen az űralapú Föld-megfigyelés, valamint a világűr-megfigyeléshez és a világűrbe telepített kommunikációs és navigációs szolgáltatásokhoz használatos technológiák fejlesztése, amelyek kulcsfontosságúak az önálló döntéshozatal biztosításához. Az „űrhadviselés” kiemelt terület az első lépést jelenti ebbe az irányba.
- A **kiberteret** illetően erőinknek koordinált, tájékozott és hatékony módon kell működniük. Ezért új technológiákat fogunk kifejleszteni és intenzíven felhasználni, különösen tekintettel a kvantum-számítástechnikára, a mesterséges intelligenciára és a nagy adathalmazokra épülő technológiára, hogy komparatív előnyöket érzünk el, többek között a kiberbiztonsági eseményekkel kapcsolatos reagálási műveletek és az információs fölény tekintetében. A kibervédelem rendkívül fontos annak biztosításához, hogy a „fokozott katonai mobilitás” kiemelt területen teljes mértékben kibontakozzanak a támogató eszközként benne rejlő alapvető lehetőségek.

Kötelezettséget vállalunk arra, hogy mindenekelőtt az **állandó strukturált együttműködés** révén fokozzuk a képességfejlesztéssel kapcsolatos együttműködést. Ez konkrétan azt jelenti, hogy az állandó strukturált együttműködésben részt vevő tagállamoknak 2025-re teljesíteniük kell az általuk tett összes kötelező érvényű kötelezettségvállalást. 2025-ben az állandó strukturált együttműködés keretében folyamatban lévő 60 projekt egyharmada el fogja érni az elvárt képességeket és teljesíteni fogja a célkitűzéseit. E konkrét eredményeken túl a célunk az, hogy további eredményeket érjünk el azáltal, hogy megvalósítjuk a védelmi képességekre vonatkozóan elfogadott prioritásokat, és új, ambiciózus projekteket dolgozunk ki. Szorosan figyelemmel fogjuk kísérni e kötelezettségvállalások teljesítését annak érdekében, hogy 2025-ben új kötelezettségvállalásokról tudjunk megállapodni a védelmi együttműködés további elmélyítése céljából.

Az uniós finanszírozási eszközökben, különösen az **Európai Védelmi Alapban** rejlő lehetőségek jelentős fokozása és maradéktalan kiaknázása kulcsfontosságú ahhoz, hogy megerősítsük védelmi képességeinket, és a tagállamok fegyveres erőit is felkészítsük a jövő harcterein való helytállásra. Tovább fogjuk fokozni az együttműködést és a képességeket, hogy az EU-n belül normává váljon a védelmi ipari együttműködés. Ez maximalizálni fogja azon uniós pénzügyi eszközökben rejlő lehetőségeket, amelyek a tagállamok védelmi együttműködésének támogatására irányulnak a tervezéstől a beszerzésig. Ez azt is jelenti, hogy készen kell állnunk arra, hogy a fokozott uniós szintű törekvéseket az Európai Védelmi Alap hosszú távú megfelelő pénzügyi súlyához igazítsuk. Fokozni és mozgósítani fogjuk az együttműködésen alapuló, uniós szintű védelmi beruházásokat, beleértve a kutatás és a technológia területét is. Teljes mértékben ki fogjuk használni az egyéb uniós pénzügyi eszközökkel, például a Horizont Európával, a Digitális Európa programmal, az Európai Hálózatfinanszírozási Eszközzel, az uniós űrprogrammal, az Európai Innovációs Tanáccsal és az InvestEU-val fennálló szinergiákban rejlő lehetőségeket. Az uniós védelmi ipar versenyképességének fokozása érdekében olyan védelmi képességek közös közbeszerzésének további ösztönzésén fogunk dolgozni, amelynek fejlesztése az EU-n belüli együttműködéssel történik. Ehhez további munkára van szükség a Bizottság javaslataival kapcsolatban, többek között a héamentesség, az új finanszírozási megoldások és az EDF bónuszrendszerének esetleges megerősítése tekintetében.

Emellett elő fogjuk mozdítani a fegyverkivitel-ellenőrzési gyakorlatainknak a – különösen uniós keretben – közösen fejlesztett védelmi képességek tekintetében történő észszerűsítésére és fokozatos további konvergenciájára irányulóan folyamatban lévő munkát, ezáltal biztosítva, hogy az Európai Védelmi Alap által finanszírozott termékek megfelelő és versenyképes hozzáférést nyerjenek a nemzetközi piacokhoz, összhangban a katonai technológia és felszerelések kivitelének ellenőrzésére vonatkozó közös szabályok meghatározásáról szóló, 2008. évi tanácsi közös állásponttal, és a tagállamok szuverén döntéseinek sérelme nélkül.

Maximális **koherenciát** fogunk biztosítani az **uniós védelmi vonatkozású kezdeményezések** – a koordinált éves védelmi szemle, az állandó strukturált együttműködés és az Európai Védelmi Alap – között. Ezzel kapcsolatban a főképviselet/alelnök/az Európai Védelmi Ügynökség vezetője a képességfejlesztésre irányuló uniós védelmi kezdeményezésekkel foglalkozó éves védelmi miniszteri ülések elnökeként vállal szerepet, teljes mértékben kihasználva a meglévő formátumokat.

Innováció, forradalmi technológiák és a stratégiai függőségek csökkentése

A kialakulóban lévő és forradalmi technológiák, így például a **mesterséges intelligencia**, a kvantum-számítástechnika, a fejlett hajtóműrendszerek, a bio- és nanotechnológia, valamint az új anyagok és ipari kapacitások mélyreható változásokat idéznek elő a katonai kérdésekben és a védelmi piacokon. A polgári kutatás, az űrkutatás és a védelmi célú kutatás ötvözésével, valamint új szabványok kidolgozásával már most is közösen beruházunk a **védelmi innovációba**. Fokozni fogjuk ugyanakkor az erőfeszítéseinket mind nemzeti szinten, mind pedig az uniós eszközök ambiciózusabb felhasználása révén, hogy jobban fel legyünk készülve a jövő harcterére és az új generációs technológiákra. Biztosítani fogjuk a polgári, a védelmi és az űripar közötti szinergiákra vonatkozó cselekvési terv ambiciózus végrehajtását. Emellett a tagállamok közötti védelmi innovációs együttműködés fokozása és koordinálása céljából létre fogunk hozni egy – a Bizottsággal partnerségben működő – **védelmi innovációs központot** az Európai Védelmi Ügynökségen belül. E tekintetben szinergiákat teremtünk az Európai Innovációs Tanács és az Európai Védelmi Alap forradalmi technológiákkal kapcsolatos intézkedéseivel. A Bizottság az Európai Védelmi Ügynökséggel együttműködve uniós védelmi innovációs programot fog kidolgozni annak érdekében, hogy felgyorsítsa az EU és tagállamai biztonsági és védelmi innovációját.

Az EU-ban a foglalkoztatás, a kereskedelem, a beruházások, a biztonság és a kutatás szempontjából minden eddiginél fontosabb az **innovatív, versenyképes és reziliens európai védelmi technológiai és ipari bázis**, amely garantálja az ellátás biztonságát és az élvonalbeli technológiákat. Az európai védelmi ágazat hozzájárulhat a növekedéshez és a világvárványt követő fenntartható gazdasági helyreállításhoz is. Biztosítanunk kell, hogy az ágazat maradéktalanul és gyorsan profitálhasson a polgári innovációs ciklusokból, és el kell hárítanunk a meglévő akadályokat. A kettős felhasználású technológiákba is beruházunk majd. Ez alapvető fontosságú, mivel stratégiai versenytársaink gyors ütemben ruháznak be kritikus technológiákba, és kihívások elé állítják **ellátási láncainkat** és az erőforrásokhoz való hozzáférésünket. Miközben a technológiai környezet átalakul, új együttműködési kereteink lehetőséget adnak arra, hogy ne ismétlődjön meg a múltbeli széttagoltság, és ne legyenek újra hiányosságok a hatékonyság terén, valamint hogy a kezdetektől fogva európai megközelítést alkalmazzunk. Ösztönözni fogjuk a kutatást, a technológiafejlesztést és az innovációt, valamint csökkenteni fogjuk stratégiai függőségeinket a kritikus technológiák és az értékláncok terén. Az Európai Bizottság a biztonsági és védelmi szempontból kritikus technológiákra vonatkozó ütemtervében módszertant javasol e kihívásoknak az EU és a tagállamok közötti szorosabb együttműködés révén történő kezelésére. Ez hozzájárulhat az európai gazdaság és ellátási láncok rezilienciájának megerősítéséhez is, összhangban az EU Global Gateway stratégiájával.

Úgy az innovációba való beruházás, mint a polgári technológia védelmi célú hatékonyabb felhasználása kulcsfontosságú ahhoz, hogy megerősítsük **technológiai szuverenitásunkat**, csökkentjük a stratégiai függőségeket és védjük a szellemi tulajdont az EU-ban. A Kritikus Technológiák Megfigyelőközpontja révén továbbra is nyomon fogjuk követni, és azonosítani fogjuk a biztonsági és védelmi ágazatra jellemző stratégiai függőségeket. Az Európai Védelmi Ügynökség cselekvési terve a kialakulóban lévő és a forradalmi technológiákról szintén hozzá fog járulni ezekhez az erőfeszítésekhez. Továbbá fokozni fogjuk a polgári, a védelmi és az úripari kutatás és innováció közötti szinergiákat, valamint beruházunk a biztonságot és védelmet szolgáló kritikus, illetve kialakulóban lévő technológiákba és innovációba. Az európai védelmi technológiai és ipari bázisunknak szüksége lesz arra, hogy ellátási láncaink rezilienciája erősödjön, és iparágaink jobban hozzájussanak a magánforrásokhoz. Az Európai Beruházási Banknak is fel kell használnia valamennyi eszközét, hogy hozzájáruljon ehhez az erőfeszítéshez. Ugyancsak fontos biztosítani, hogy a horizontális uniós szakpolitikák, például a fenntartható finanszírozással kapcsolatos kezdeményezések továbbra is összhangban legyenek azokkal az európai uniós erőfeszítésekkel, amelyek célja megkönnyíteni, hogy az európai védelmi ipar **elegendő köz- és magánforráshoz és -beruházáshoz jusson**. Továbbra is rendkívül fontos, hogy teljes mértékben kihasználjuk az uniós kereteket és a nemzeti mechanizmusokat a **közvetlen külföldi befektetések átvilágításához** annak érdekében, hogy beazonosítsuk és mérsékeljük a biztonságra és a közrendre jelentett, többek között a védelmi ágazatba történő beruházásokkal kapcsolatos kockázatokat. További olyan javaslatokat fogunk mérlegelni, amelyek célja csökkenteni azoknak a vállalatoknak a kockázatait, amelyek kritikus technológiákat és termékeket gyártanak, és szembesülnek az Unión kívülről való beszerzés kihívásaival. Minden tagállamban a lehető leghamarabb létre kell hozni nemzeti átvilágítási mechanizmusokat. Ezen túlmenően tovább kell erősíteni azokat az eszközöket, amelyekkel küzdeni lehet az EU stratégiai érdekeit és iparát érintő külföldi, területen kívüli intézkedések és a gazdasági kényszerítésre tett kísérletek ellen. A kiberbiztonság területén gyorsan be fogjuk indítani az Európai Kiberbiztonsági Kompetenciaközpont működését annak érdekében, hogy erős **európai kiberbiztonsági ipari és technológiai ökoszisztémát** alakítsunk ki, támogassuk a kiberbiztonságra szakosodott vállalkozásokat, valamint uniós szinten tovább bővítsük a kiberbiztonsági és kibervédelmi erőforrásokat és készségeket.

A **kialakulóban lévő és forradalmi technológiáknak** a többek között az Európai Védelmi Alap elkülönített költségvetése révén való fejlesztése kulcsfontosságú ahhoz, hogy katonai előnyt lehessen fenntartani. Versenytársaink egyre gyakrabban használnak fel stratégiai technológiákat és adatokat anélkül, hogy tiszteletben tartanák a hatályos **nemzetközi normákat és szabályozást**. Ezért megfelelőbben elemeznünk kell a kialakulóban lévő és forradalmi technológiákkal kapcsolatos tendenciákat és az e technológiáktól való függőségeket, továbbá azt, hogy stratégiai versenytársaink miként használják ezeket a technológiákat egyre nagyobb mértékben. E célból a Bizottságon belüli Kritikus Technológiák Megfigyelőközpontját koordinációra fogjuk használni, hogy átfogó módon megértsük a kritikus függőségeket, többek között a félvezetők, a felhőalapú és peremhálózati technológiák, a kvantum-számítástechnika és a mesterséges intelligencia területén. E tekintetben építeni fogunk az Európai Védelmi Ügynökség kiemelt stratégiai tevékenységekkel kapcsolatos munkájára is. Mérsékelni fogjuk az ellátás biztonságát fenyegető kockázatokat, és közösen fokozni fogjuk ez irányú erőfeszítéseinket azáltal, hogy beruházunk a biztonság és a védelem szempontjából kritikus technológiákba, és védelmezzük azokat. Együtt fogunk működni valamennyi partnerrel a vonatkozó etikai és jogi normák előmozdítása érdekében. E tekintetben alapvető fontosságú lesz az ENSZ keretében folytatott együttműködésünk, különösen az egyes hagyományos fegyverekről szóló egyezményben szereplő közös normák meghatározása és alkalmazása során.

Végezetül ki kell aknáznunk az innovációban rejlő lehetőségeket a védelmi ágazat **energiahatékonyságának** javítása érdekében – többek között a KBVP-missziók és -műveletek terén –, anélkül hogy csökkentenénk az operatív hatékonyságot. Közös referenciamutatókat és szabványokat fogunk kidolgozni a megújuló energiaforrások fokozott használatára és a védelmi vonatkozású kritikus infrastruktúrák rezilienciájára vonatkozóan. Különös hangsúlyt fogunk helyezni az olyan jellegű innovációra és szabványokra, amelyek segíthetnek csökkenteni a fegyveres erők környezeti lábnyomát, valamint lehetővé teszik az értékes összetevők és ritka anyagok újrafelhasználását.

Célkitűzések

Jelentősen növelni fogjuk védelmi kiadásainkat annak érdekében, hogy azok igazodjanak a kritikus katonai és polgári képességbeli hiányosságok csökkentésére irányuló közös törekvésünkhöz. Emellett az Unió egészében megerősítjük az európai védelmi technológiai és ipari bázisunkat, amivel biztosítani lehet a kis- és középvállalkozások határokon átnyúló részvételét is. Az állandó strukturált együttműködés keretében tett kötelező érvényű kötelezettségvállalásokkal összhangban reálértéken rendszeresen növelni fogjuk a védelmi kiadásokat, hogy azok igazodjanak közös ambícióinkhoz a védelem területén. Ami a jövőt illeti, az Európai Védelmi Alapon keresztül tovább fogjuk növelni és ösztönözni az együttműködésen alapuló, uniós szintű védelmi beruházásokat, többek között a kutatás és a technológia területén². Be fogunk ruházni a kritikus és kialakulóban lévő technológiákba és innovációba, csökkenteni fogjuk stratégiai függőségeinket, biztonságos ellátási láncokat fogunk biztosítani, és meg fogjuk erősíteni szellemi tulajdonunk védelmét. Emellett a kölcsönös előnyök növelése érdekében, viszonyossági alapon világszerte együtt fogunk működni a hasonlóan gondolkodó partnerekkel.

Védelmi kiadások

- 2022 közepéig – a nemzeti előjogokat maradéktalanul tiszteletben tartva és a többek között más szervezetek keretében tett kötelezettségvállalásainkkal összhangban – véleménycserét tartunk **a védelmi kiadások növelésére és javítására vonatkozó nemzeti célkitűzéseinkről** annak érdekében, hogy a kiadások igazodjanak biztonsági szükségleteinkhez, továbbá hogy maximalizáljuk a teljesítményt, növeljük az interoperabilitást és teljes mértékben kihasználjuk a méretgazdaságosságot, többek között koordinált és együttműködésen alapuló európai megközelítés és az uniós eszközök teljes körű kihasználása révén.
- Felkérjük a Bizottságot, hogy az Európai Védelmi Ügynökséggel egyeztetve május közepéig terjesszen elő **elemzést a védelmi beruházási hiányosságokról**, és tegyen javaslatot minden szükséges további kezdeményezésre az európai védelmi ipari és technológiai bázis megerősítése érdekében.
- A Bizottság egyrésztől **további ösztönzőket fog kidolgozni** annak érdekében, hogy serkentsen a tagállamok együttműködésen alapuló beruházásait a stratégiai védelmi képességek terén, különös tekintettel azokra a képességekre, amelyeket európai uniós együttműködési keretben kell kifejleszteni és/vagy közösen beszerezni, másrésztől pedig az egységes piacról szóló éves jelentésben beszámol a multinacionális védelmi képességi projektekről kapcsolatos fejleményekről, akadályokról és lehetőségekről.

Képességfejlesztés

- 2023-ig **felül fogjuk vizsgálni az „átfogó cél” folyamatát**, a katonai képességfejlesztést pedig jobban az operatív igényekhez fogjuk igazítani, ami alapvető hozzájárulást jelent a képességfejlesztési tervhez. A képességtervezési forgatókönyvek kiigazításához szükséges részletes stratégiai tervezési elemeket 2022 közepéig fogjuk kidolgozni.
- 2022-től kezdődően a főképvisező/a Bizottság alelnöke/az Európai Védelmi Ügynökség vezetője **a képességfejlesztésre irányuló uniós védelmi kezdeményezésekkel foglalkozó éves védelmi miniszteri üléseket** szervez majd, és ellátja ezek elnöki tisztét, teljes mértékben kihasználva a meglévő formátumokat.

² Erre az EU következő többéves pénzügyi keretének sérelme nélkül kerül majd sor.

- 2024-ig **polgári képességfejlesztési folyamatot** alakítunk ki a képességekkel kapcsolatos szükségletek felmérése, a követelmények kidolgozása, a hiányosságok elemzése és az elért eredmények rendszeres felülvizsgálata céljából, a polgári KBVP területére vonatkozó új paktummal összhangban.

Stratégiai képességek

- Kötelezettséget vállalunk, hogy uniós védelmi kezdeményezéseink keretében 2025-ig jelentős mértékben csökkentjük a **stratégiai támogató eszközök** terén fennálló kritikus hiányosságokat, például az uniós gyorstelepítésű kapacitáshoz kapcsolódóan, különösen a stratégiai légi szállítás, a világűrbe telepített kommunikációs eszközök, a kétéltű képességek, az orvosi eszközök, a kibervédelmi képességek, valamint a hírszerzési, megfigyelési és felderítési képességek terén.
- Ebben az évtizedben és utána a képességfejlesztési erőfeszítéseinket az új generációs képességekre fogjuk összpontosítani minden szintéren, rendszer- és alrendszer szinten is, a koordinált éves védelmi szemlében (CARD) megjelölt kiemelt területek, ezen belül különösen a következők szerint:
  - A **szárazföldi szintereket** illetően korszerűsíteni fogjuk a katonai rendszereket mint az egyéni haderővédelem és az operatív hatékonyság központi elemét valamennyi művelettípusban, és ki fogunk fejleszteni egy harcokcsirendszert, amely új generációs képességet jelent majd az Unió számára a hagyományos nagy intenzitású és válságkezelési műveletek során.
  - A **tengeri szintereket** illetően a tengeri helyzetismeret és a haderővédelem javítása érdekében a part menti és tengeri járőrhajókat digitálisan hálózatba kapcsolt, modern haditengerészeti platformokkal – köztük pilóta nélküli haditengerészeti platformokkal – fogjuk felváltani.
  - A **légteret** illetően a jövőbeli harci rendszereket új generációs és teljes mértékben interoperábilis képességként fogjuk kifejleszteni, hogy biztosítsuk előnyünket a légtérben. Ezt pilóta nélküli légijármű-rendszer elhárítás fogja kiegészíteni, és hozzájárul majd a hozzáférést gátló/területmegtagadó képességekre vonatkozó európai szabvány létrehozásához.
  - A **világűrbeli szintereket** illetően az űralapú Föld-megfigyeléshez új szenzorokat és platformokat, továbbá a világűr-megfigyeléshez és az űralapú kommunikációs szolgáltatásokhoz használatos technológiákat fejlesztünk ki.
  - A **kiberteret** illetően fokozni fogjuk a képességeink fejlesztésére és összekapcsolására irányuló erőfeszítéseinket annak érdekében, hogy minden területen biztosítsuk a szükséges rezilienciát és cselekvési képességet, különös tekintettel az alapvető támogató eszköznek minősülő fokozott katonai mobilitásra.
- A képességek Európában történő fejlesztésére való képesség megőrzése érdekében 2023-ig intézkedéseket hozunk a védelmi ipar **magánfinanszírozáshoz való jutásának** előmozdítására és megkönnyítésére, többek között az Európai Beruházási Bank nyújtotta lehetőségek legjobb kihasználása révén.

- További ösztönzőket dolgozunk majd ki annak érdekében, hogy a tagállamok együttműködésen alapuló beruházásokat eszközöljenek **közös projektekbe**, valamint hogy **közös beszerzéssel** tegyenek szert olyan védelmi képességekre, amelyeket együttműködés keretében fejlesztettek ki az EU-ban. Idetartozik többek között:
  - 2023 elejéig egy olyan bizottsági javaslatra irányuló munka, amely **héamentességet** tenne lehetővé az EU-n belül együttműködésben kifejlesztett védelmi képességek közös beszerzésének és tulajdonlásának előmozdítása érdekében;
  - 2023 közepéig olyan, küszöbön álló javaslatokra irányuló munka, amelyek **új finanszírozási megoldásokat** alakítanak ki azzal a céllal, hogy megkönnyítsék az EU stratégiai védelmi képességeinek tagállamok általi közös beszerzését;
  - az Európai Védelmi Alap (EDF) időközi értékelését követően az Alapról szóló rendelet esetleges módosítására irányuló munka, amelynek célja az **EDF bónuszrendszerének** kiigazítása és megerősítése abban az esetben, ha a tagállamok elkötelezik magukat fejlesztés alatt álló védelmi képességek közös beszerzésére és/vagy tulajdonlására.

Stratégiai technológiák és függőségek a biztonság és védelem területén

- 2022-ben az Európai Védelmi Ügynökségen belül **védelmi innovációs központot** hozunk létre, amely a Bizottsággal partnerségben végzi munkáját, hogy kiaknázhatók legyenek a kapcsolódó munkafolyamatokkal fennálló szinergiák, ideértve a védelemre vonatkozó uniós innovációs programot is. A központra vonatkozó paramétereket az Európai Védelmi Ügynökség keretében fogjuk meghatározni.
- 2022-től a **kritikus technológiák megfigyelőközpontján** keresztül folytatni fogjuk a stratégiai függőségek azonosítását a védelmi ágazatban, és tenni fogunk azok csökkentéséért azáltal, hogy mozgósítjuk az uniós és tagállami eszközöket és szakpolitikákat, és megvizsgáljuk a rendelkezésre álló eszközökben és szakpolitikákban tapasztalható esetleges hiányosságokat. Együtt fogunk működni a Bizottsággal és az Európai Védelmi Ügynökséggel annak érdekében, hogy a kezdetektől fogva uniós szintű, összehangolt stratégiai megközelítést dolgozzunk ki a biztonság és a védelem szempontjából releváns kritikus technológiákra vonatkozóan. E tekintetben építeni fogunk az Ügynökség kiemelt stratégiai tevékenységekkel kapcsolatos munkájára is. Továbbra is igénybe fogjuk venni a **közvetlen külföldi befektetések uniós átvilágítási keretét**, amennyiben az uniós védelmi ágazatra irányuló valamely beruházás veszélyezteti a biztonságot vagy a közrendet. További javaslatokat fogunk mérlegelni az EU védelmi ágazatát érintő ilyen kockázatok csökkentése érdekében.
- 2022-től még jobban fogjuk ösztönözni a kutatást, a technológiafejlesztést és az innovációt Uniószerre, valamint csökkenteni fogjuk **stratégiai függőségeinket** a biztonsági és védelmi szempontból kritikus technológiák és értékláncok terén, az Európai Védelmi Ügynökség átfogó stratégiai kutatási menetrendje és az Európai Bizottság által javasolt, a biztonsági és védelmi szempontból kritikus technológiákra vonatkozó ütemterv alapján.
- 2023-ban a Bizottsággal együtt értékelni fogjuk a **kritikus infrastruktúráink ellátási láncait** érintő kockázatokat, különösen a digitális területen, az EU biztonsági és védelmi érdekeinek jobb védelme érdekében.

5. LÉPJÜNK PARTNERSÉGRE

A partnerségek alapvető eszközt jelentenek az EU azon törekvésének támogatásához, hogy globális stratégiai szereplővé váljon. A biztonság és a védelem terén erősebb és felkészültebb EU pedig a partnerek számára is előnyt fog jelenteni. A partnerek segíthetnek bennünket a **szabályokon alapuló nemzetközi rend és a hatékony multilateralizmus fenntartásában** – amelynek középpontjában az ENSZ áll –, a nemzetközi normák és szabványok meghatározásában, valamint világszerte a békéhez és a biztonsághoz való hozzájárulásban. A testre szabott partnerségeket ott fogjuk megerősíteni, ahol azok **kölcsönösen előnyösek**, valamint az EU érdekeit és értékeit szolgálják, különösen ha közös elkötelezettség mutatkozik a konfliktusok és a válságok, a kapacitásépítés és a reziliencia integrált megközelítése iránt. E tekintetben szintén kulcsfontosságú a KKBP-vel kapcsolatos kérdések szoros összehangolása, különösen azon kérdések esetében, ahol közös érdekek forognak kockán. A **partnerekkel** való együttműködés immár hosszú múltra tekint vissza, és aktívan törekszünk arra, hogy a partnerek részt vegyenek a polgári és katonai KBVP-missziókban és -műveletekben.

Rendkívül fontos, hogy stratégiai partnerségeink kiaknázzák a bennük rejlő lehetőségeket, és hogy reagáljunk a biztonsági helyzet jelenleg zajló, mélyreható változására. Továbbra is be fogunk ruházni a szomszédos államokbeli és azokon túli **partnerek rezilienciájába**, különösen az Unió tágabb értelemben vett, békével, biztonsággal, szomszédsággal, fejlesztéssel és együttműködéssel kapcsolatos eszközei révén.

Multilaterális és regionális partnerek

Az EU és a NATO közötti stratégiai partnerség alapvető fontosságú az euroatlanti biztonságunk szempontjából, amint azt az Ukrajnával szemben 2022-ben indított orosz katonai agresszió is bizonyítja. Az EU továbbra is teljes mértékben elkötelezett e kulcsfontosságú partnerség további erősítése mellett, többek között a transzatlanti kötelék előmozdítása érdekében. A NATO-val való együttműködés megerősítése terén 2016 óta elért példátlan eredményekre építve további ambiciózus és konkrét lépéseket kell tenni a meglévő és az új fenyegetésekre és közös kihívásokra adandó együttes válaszok kidolgozása érdekében. Ennek az együttműködésnek a fő pillérei a 2016-ban és 2018-ban aláírt együttes nyilatkozatok. Ezen együttes nyilatkozatok jegyében, valamint az inkluzivitásnak, a viszonzásnak, a nyitottságnak, az átláthatóságnak és mindkét szervezet döntéshozatali autonómiájának elve alapján folytatjuk **szoros és kölcsönösen előnyös együttműködésünket**. Tovább fogjuk erősíteni a politikai párbeszéd, az információmegosztás, a válságkezelési műveletek, a katonai képességfejlesztés és a katonai mobilitás terén folytatott együttműködésünket. El fogjuk mélyíteni a tengeri védelem fokozása, a hibrid fenyegetésekkel – többek között a külföldi információmanipulációval – szembeni fellépés és a kibertér biztonságának biztosítása terén végzett közös munkánkat, valamint fel fogjuk gyorsítani a nőkkal, a békével és a biztonsággal kapcsolatos menetrend végrehajtását. Még jobban ki fogjuk bővíteni együttműködésünket a kialakulóban lévő és a forradalmi technológiák, az éghajlatváltozás, a védelem, a reziliencia és a világűr területét illetően.

A **politikai párbeszéd** javítása érdekében gyakoribb és inkluzívabb együttes EU–NATO magas szintű üléseket fogunk szervezni, amelyek a stratégiai szempontból fontos kérdésekre összpontosítanak. Az EU Politikai és Biztonsági Bizottságának és az Észak-atlanti Tanácsnak a rendszeres együttes ülései révén fokozni kell a célzott információcserét. Partnerségünk központi eleme a személyzet tagjai révén a NATO-val fenntartott kapcsolat, de ez tovább erősíthető a stratégiai kommunikáció fokozása, együttes nyilatkozatok koordinálása és/vagy elfogadása, valamint az EU és a NATO magas rangú képviselői által tett közös látogatások révén. A NATO-val folytatott intenzívebb információcsere révén meg kell erősíteni a párbeszédet és az együttműködést a biztonsági környezet értékeléséről, a **közös helyzetismerettől** kezdve az előretekintési gyakorlatokig. E tekintetben döntő fontosságú a nem minősített és minősített információk cseréjére való képességünk.

Az EU és a NATO által szervezett **párhuzamos és koordinált gyakorlatok** lehetővé teszik az információcserét, és javítják a kölcsönös biztonsági aggályok – többek között az összetett hibrid támadások – kezelésére való készenlétünket. A gyakorlatokra vonatkozó megközelítésünknek azonban tovább kell fejlődnie ahhoz, hogy hatékonyabban tudjuk kezelni a változó, jelenleg tapasztalható geopolitikai és technológiai trendeket. Kiemelkedően fontosak lesznek a célzott, forgatókönyv alapú megbeszélések és a **katonai mobilitás** további beépítése a jövőbeli gyakorlatokba. A **közös és inkluzív gyakorlatokra** való áttérés a megerősített EU–NATO együttműködés valódi hajtóereje lenne, valamint eszközéül szolgálna a bizalomépítésnek, az interoperabilitás javításának és partnerségünk elmélyítésének. Ehhez az információk megfelelő megosztására van szükség.

A szabályokon alapuló multilateralizmus és az Egyesült Nemzetek Alapokmánya elveinek fenntartása érdekében meg kell erősítenünk az **Egyesült Nemzetek Szervezetével (ENSZ)** létrehozott stratégiai partnerségünket. Biztosítani fogjuk az összhangot az ENSZ-nek a béke és biztonság terén hozott intézkedéseivel, és támogatni fogjuk az ENSZ-főtitkár „Közös programunk” című jelentésében foglalt ajánlások végrehajtását, beleértve az „új békeprogramot” is. Jelentősen fokozni fogjuk az ENSZ-szel folytatott politikai párbeszédünket, mégpedig magas szintű politikai párbeszéd és együttes nyilatkozatok elfogadása révén.

Polgári és katonai misszióink és műveleteink révén számos szinten együtt dolgozunk az ENSZ-szel, de többet tehetünk annak érdekében, hogy segítsünk megerősíteni, helyettesíteni vagy kiegészíteni az ENSZ feladatait és misszióit, valamint hídként szolgáljunk ezek tekintetében. E tekintetben meg fogjuk erősíteni a béketámogató műveletek és a válságkezelés terén az ENSZ-szel kialakított stratégiai partnerségünket, többek között a 2022–2024-es időszakra szóló, béketámogató és válságkezelési műveletekre vonatkozó új közös prioritások végrehajtása révén. Mindez különösen **operatívabb helyszíni koordinációval**, valamint a vészhelyzeti tervezéssel és a kölcsönös támogatással kapcsolatos együttműködéssel jár. Ezért az adott helyszíni misszióink és műveleteink tekintetében teljes mértékben ki fogjuk használni a kölcsönös támogatásról szóló EU–ENSZ keretmegállapodást. Emellett továbbra is előmozdítjuk a nőikkel, a békével és a biztonsággal kapcsolatos menetrendet, és megerősítjük együttműködésünket a gyermekek és a fegyveres konfliktusok kapcsolata terén.

Ahhoz, hogy az EU és az ENSZ meg tudjon felelni a jövő kihívásainak, dinamikusabb megközelítésre van szükség a **korai előrejelzés, a konfliktusmegelőzés, és a békeközvetítés** terén. A strukturált információcsere, a kilátások közös feltérképezése, a stratégiai előretekintés és a nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő konfliktuselemzés segíthetnek bennünket abban, hogy tudásunkat és szakértelmünket a lehető legjobban hasznosítsuk. Ez fontos, ha választ kívánunk adni az olyan új és újonnan felmerülő kihívásokra, mint az éghajlatváltozás, a világjárványok, a terrorizmus, a szervezett bűnözés, a kialakulóban lévő és a forradalmi technológiák és a hibrid fenyegetések, ideértve a kibertámadásokat és a dezinformációt is.

Megerősítjük az **Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezettel (EBESZ)** folytatott együttműködésünket, különösen a konfliktusmegelőzés és a válságkezelés területén. Miközben szorosabb operatív kapcsolatokat alakítunk ki az EBESZ-szel a Nyugat-Balkánon, a keleti szomszédságban és Közép-Ázsiában, fel fogjuk térképezni, hogy az EU miként tud szorosabban együttműködni az EBESZ helyszíni misszióival, és miként erősítheti kapcsolatát az EBESZ konfliktusmegelőzési központjával. Hangsúlyt fogunk helyezni a **bizalomépítő intézkedésekre** csakúgy, mint **információk megosztására** a korai előrejelzés, a konfliktusmegelőzés, a válságkezelés, a biztonsági kormányzás és a reformok, valamint a konfliktus utáni stabilizáció tekintetében. Közös EU–EBESZ tevékenységek, például kiképzés, valamint a legjobb gyakorlatok és a levont tanulságok cseréje keretében előmozdíthatjuk együttműködésünket.

Tovább fogjuk erősíteni az **Afrikai Unióval** (AU) folytatott stratégiai együttműködésünket, mégpedig politikai párbeszéd és Szomáliának a Száhel-övezettel kapcsolatos operatív szerepvállalása alapján. Ez közös helyszíni látogatások, valamint a tervezés és a végrehajtás szintjén történő szorosabb koordináció révén érhető el. **Szilárdabb és kiegyensúlyozottabb** biztonsági partnerségre fogunk törekedni az afrikai partnerekkel. E célból az EU szorosabb operatív kapcsolatokat fog kialakítani olyan regionális és szubregionális szervezetekkel, mint a Nyugat-afrikai Államok Gazdasági Közössége (ECOWAS), a Száhel-övezet G5-országai, a Dél-afrikai Fejlesztési Közösség (SADC) és a Kormányközi Fejlesztési Hatóság (IGAD). Megbízható biztonságsszolgáltatóként az EU fokozni fogja az olyan afrikai vezetésű kezdeményezések támogatására irányuló erőfeszítéseit, amelyek hozzájárulnak az afrikai kontinens békéjéhez és biztonságához, ideértve az afrikai vezetésű béketámogató műveleteket is. Ezzel összefüggésben elő fogjuk mozdítani az AU emberi jogokra vonatkozó megfelelési keretének végrehajtását. A helyzetismeretünk javítása érdekében a katonaságok közötti és a rendőrségek közötti kapcsolatokat fogunk kialakítani afrikai partnereinkkel. Ezen túlmenően megerősítjük az EU, az ENSZ és az AU közötti háromoldalú együttműködést, valamint javítjuk a koordinációt a három afrikai tag (A3) és az uniós tagállamok között az ENSZ Biztonsági Tanácsában.

Mivel az indiai–csendes-óceáni térség egyre fontosabb régióvá válik, együtt fogunk működni a **Délkelet-ázsiai Nemzetek Szövetségével** (ASEAN) az erőszakos szélsőségekkel, a vegyi, biológiai, radiológiai és nukleáris fenyegetésekkel, a kiberbiztonsággal, a tengeri védelemmel, a nemzetközi bűnözéssel, a humanitárius segítségnyújtással és a katasztrófaelhárítással, valamint a válságkezeléssel kapcsolatos közös tudatosság és információcsere fokozása érdekében. Annak érdekében, hogy teljes jogú tagságra tegyünk szert az ASEAN kibővített védelmi miniszteri találkozóin, minden alkalmat meg fogunk ragadni arra, hogy az ASEAN-nal közösen figyelemfelkeltő tevékenységeket folytassunk, és hozzájáruljunk az ASEAN-nak a pánázsiai biztonsági intézkedések kialakítására irányuló erőfeszítéseikhez. Mindenekelőtt az ASEAN regionális fórum keretében tovább fogjuk erősíteni biztonsági hozzájárulásunkat és jelenlétünket az **indiai–csendes-óceáni** térségben.

Folytatódni fog az egyéb regionális szervezetekkel – többek között az Arab Államok Ligájával és az Öböl-menti Együttműködési Tanáccsal (ÖET) – való további együttműködés fejlesztése is.

Igényekhez igazított kétoldalú partnerségek

Koherensebb, következetesebb és átfogóbb módon fogunk együttműködni **kétoldalú partnereinkkel** világszerte, többek között azáltal, hogy teljes mértékben kihasználjuk és megerősítjük az uniós küldöttségeken dolgozó katonai tanácsadókból és antiterrorista szakértőkből álló hálózatunkat. Tovább fogjuk építeni az **igényekhez igazított partnerségeket** a közös értékek és érdekek alapján, figyelembe véve ugyanakkor a meglévő kapcsolataink intenzitását és sajátos jellemzőit. Ennek érdekében a biztonsági és védelmi kérdéseket szisztematikusabban fogjuk szerepeltetni a partnereinkkel folytatott politikai párbeszédeink során. Emellett két évente össze fogjuk hívni az **uniós biztonsági és védelmi partnerségi fórumot**, hogy egy asztalhoz ültessük partnereinket. A fórum lehetőséget biztosít majd a biztonsággal és védelemmel kapcsolatos releváns és tematikus kérdések magas politikai szintű megvitatására. Lehetővé fogja tenni az Európai Unió számára, hogy egy asztalhoz ültesse a partnereit, és bemutassa, hogy azok miként támogatják a nemzetközi békéhez és biztonságához, valamint az előttünk álló kihívásokhoz nyújtott uniós hozzájárulást. A cél a partnerségek megerősítése a közös cél tudatának kialakítása révén. Ez hozzá fog járulni a koordinált nemzetközi erőfeszítések hatékonyságának növeléséhez, miközben megerősíti az uniós fellépés hitelességét és legitimitását.

Az **Egyesült Államokkal** való partnerségünk stratégiai jelentőségű, és kölcsönösen előnyös módon el kell mélyítenünk együttműködésünket a biztonság és a védelem területén. Már most is együttműködünk az Egyesült Államokkal a biztonság- és védelempolitikai területek széles skáláján, és a helyszínen is. Ugyanakkor építenünk kell a 2021. júniusi EU–USA csúcstalálkozón elfogadott nyilatkozat által teremtett lendületre. Az EU és az USA közötti, **a biztonságról és védelemről szóló célzott stratégiai párbeszéd** fontos mérföldkő a transzatlanti partnerség megszilárdításában. Ez a párbeszéd elő fogja segíteni a szorosabb és kölcsönösen előnyös együttműködést olyan területeken, mint a biztonsági és védelmi kezdeményezések, a leszerelés és a nonprolifерáció, a kialakulóban lévő és a forradalmi technológiák hatása, az éghajlatváltozás és a védelem, a kibervédelem, a katonai mobilitás, a hibrid fenyegetésekkel – köztük a külföldi információmanipulációval és beavatkozással – szembeni fellépés, a válságkezelés, valamint a stratégiai vetélytársakkal való kapcsolat.

El fogjuk mélyíteni konstruktív kapcsolatainkat **Norvégiával**, azaz az Európai Gazdasági Térségről (EGT) szóló megállapodás révén legszorosabb társult partnerünkkel, valamint **Kanadával**, amellyel régóta fennálló biztonsági és védelmi együttműködésünk bizonyítja a béke és biztonság iránti közös elkötelezettségünket. Nagyra értékeljük az említett és az egyéb hasonlóan gondolkodó partnerekkel a biztonságról és védelemről folytatott célzott párbeszédet. Továbbra is nyitottak vagyunk a széles körű és ambiciózus biztonsági és védelmi szerepvállalásra az **Egyesült Királysággal**.

A KBVP-missziókhöz és -műveletekhez hozzájáruló **Törökországgal** továbbra is együtt fogunk működni a közös érdeklődésre számot tartó területeken. Továbbra is elköteleztettek vagyunk egy kölcsönösen előnyös partnerség kialakítása mellett, de ehhez Törökország részéről ugyanilyen elkötelezettségre van szükség az együttműködés és a tartós enyhülés útján való előrelépés, valamint az uniós aggályok kezelése iránt, az Európai Tanács tagjai által 2021. március 25-én elfogadott nyilatkozattal összhangban.

Elköteleztettek maradunk amellett, hogy javítsuk a **nyugat-balkáni** társadalmak és demokratikus folyamatok, politikai intézmények és kritikus infrastruktúrák rezilienciáját, valamint fokozzuk a kiberbiztonságot, fellépünk a dezinformáció ellen és támogassuk a terrorizmus elleni erőfeszítéseket a régióban. Rendkívül fontos, hogy a régióban – az ENSZ-szel, a NATO-val és az EBESZ-szel szorosan együttműködve – segítséget nyújtsunk a polgári és katonai képességek és a reziliencia erősítéséhez. Üdvözljük a nyugat-balkáni partnereink által a KBVP-misszióinkhoz és -műveleteinkhez nyújtott rendszeres hozzájárulásokat.

Tekintettel a **keleti partnereink** szuverenitását, stabilitását, területi integritását és kormányzását érintő fenyegetésre, rezilienciájuk megerősítése érdekében fokozni fogjuk együttműködésünket a biztonság és a védelem területén. Továbbra is segítjük Ukrajnát és népét nemzetközi partnereinkkel együtt, többek között további politikai, pénzügyi, humanitárius és logisztikai támogatás révén. A Grúzia és a Moldovai Köztársaság előtt álló kihívások – beleértve Oroszország ellenséges beavatkozását, valamint a katonai eszközök és hibrid taktikák széles körű alkalmazását is – veszélyeztetik stabilitásukat és demokratikus folyamataikat, valamint közvetlen következményekkel járnak saját biztonságunkra nézve. Ezért továbbra is szorosan együtt fogunk működni ezekkel az országokkal, és újól meg erősítjük szuverenitásuk és területi integritásuk iránti szilárd támogatásunkat és elkötelezettségünket. Megerősítjük az Ukrajnával, Grúziával, és a Moldovai Köztársasággal – mint az EU-val szoros kapcsolatban álló partnerekkel – folytatott konkrét párbeszédet és együttműködést, mindenekelőtt az olyan területeken, mint a hibrid fenyegetésekkel szembeni fellépés, a dezinformáció és a kiberbiztonság. Nagyra értékeljük a KBVP-missziókhöz és -műveletekhez való hozzájárulásukat. Különböző eszközöket használva, így többek között támogatási intézkedések révén segíteni fogjuk keleti partnereinket abban is, hogy erősítsék a rezilienciájukat.

A **déli szomszédságban** fokozódtak a globális és regionális kihívások, és rávilágítottak kölcsönös egymásrautaltságunkra, valamint arra, hogy szorosabb partnerségeket kell kialakítanunk a biztonság és a védelem területén. Hangsúlyozzuk különösen, hogy a terrorizmus, az erőszakos szélsőségeség, a radikalizálódás, a kiber- és hibrid fenyegetések, valamint a szervezett bűnözés és az irreguláris migrációval összefüggő, egyre komolyabbá váló kihívások olyan jelentős fenyegetések, amelyek a Földközi-tenger mindkét partját érintik, és gyakran összekapcsolódnak egymással. Ezzel összefüggésben átfogóbb biztonsági csomagokat fogunk ajánlani azoknak a déli szomszédságbeli partnereknek, amelyek készen állnak arra, hogy számos kérdést illetően elmélyítsék az együttműködést, ideértve az operatív együttműködést is. Hangsúlyozzuk továbbá, hogy növelni kell a Közel-Keletnek és a Perzsa-öböl térségének a békéjébe és stabilitásába irányuló uniós beruházásokat.

Afrikai partnereink biztonságának fokozása továbbra is az egyik legfontosabb prioritás számunkra. Az uniós biztonsági és védelmi eszközök teljes skáláját igénybe fogjuk venni, különös tekintettel a katonai és polgári missziókra és műveletekre, a béke- és stabilizációs programokra, a támogatási intézkedésekre és a pénzügyi támogatásra. Ez különösen fontos amiatt, hogy stratégiai versenytársaink jelenléte a Száhel-övezettől egészen Afrika szarváig egyre fokozódik. Törekedni fogunk arra, hogy ezekről a kérdésekről biztonsági és védelmi párbeszédet és együttműködést alakítsunk ki az afrikai partnerekkel. A katonai segítségnyújtást jobban összekapcsoljuk majd a strukturális reformmal, beleértve az emberierőforrás-menedzsmentet, valamint a polgári kapacitásépítéssel és a biztonsági ágazat reformjával. Segíteni fogjuk partnereinket abban, hogy megerősítsék a hagyományos és a hibrid fenyegetésekkel, a dezinformációval és a kibertámadásokkal, valamint az éghajlatváltozással szembeni rezilienciájukat. Törekedni fogunk arra, hogy az arra képes afrikai partnerek részt vegyenek KBVP-misszióinkban és -műveleteinkben, továbbá még nagyobb mértékben fogjuk támogatni az instabilitással és a terrorizmussal szembeni erőfeszítéseiket.

Az indiai-csendes-óceáni térségre vonatkozó uniós stratégián keresztül törekedni fogunk egy nyitott és szabályokon alapuló regionális biztonsági struktúra előmozdítására, beleértve a biztonságos tengeri kommunikációs vonalakat, a kapacitásépítést és a fokozott tengeri jelenléte az **indiai-csendes-óceáni térségben**. Már most is konstruktív biztonsági és védelmi konzultációkat, valamint biztonsági együttműködést folytatunk az indiai-csendes-óceáni térség országaival, például Japánnal, a Koreai Köztársasággal, Indiával, Indonéziával, Pakisztánnal és Vietnámmal. Elköteleztük magunkat azért, hogy a helyszínen folytatott operatív együttműködés révén együttműködjünk a hasonlóan gondolkodó partnerekkel, különösen ott, ahol ezek az erőfeszítések támogatják a regionális béke- és biztonsági struktúrákat és kezdeményezéseket. Az EU – legutóbb Japánnal, a Koreai Köztársasággal, Dzsibutival és Indiával – több **közös tengeri hadgyakorlatot és kikötői megállásokat** hajtott végre. Ezek az éles gyakorlatok rendszeressé fognak válni, és segítenek majd bennünket a biztonságos és nyitott indiai-csendes-óceáni térség megteremtésében. Továbbra is párbeszédet és konzultációkat fogunk folytatni Kínával, amennyiben érdekeink ezt kívánják, különösen olyan kérdésekkel kapcsolatban, mint a nemzetközi tengerjog tiszteletben tartása, a viták békés rendezése, a szabályokon alapuló nemzetközi rend és az emberi jogok.

A Kolumbiával és Chilével folytatott konkrét biztonsági és védelmi párbeszédre építve el kell mélyítenünk partnerségünket **Latin-Amerikával**. Elismerve, hogy a latin-amerikai partnerek hozzájárultak a KBVP-missziókhoz és -műveletekhez, közösen több segítséget nyújthatunk számukra a hibrid fenyegetések, a kibertámadások és a szervezett bűnözés elleni küzdelemhez, valamint az éghajlatváltozással, a biztonsággal és a tengeri védelemmel kapcsolatos párbeszédben és fellépésben való részvételhez. Célunk továbbá, hogy még inkább előmozdítsuk a latin-amerikai országok részvételét uniós biztonsági és védelmi erőfeszítéseinkben.

A partnerek **kapacitásépítése terén testre szabottabb és integráltabb megközelítést** fogunk követni. Ez kiterjedhet – különösen válságkezelési helyzetekben – a partnerek fegyveres erőinek és biztonsági erőinek kiképzésére, mentorálására és felszerelésére, valamint az ezek részére való tanácsadásra. Míg a Szomszédügyi, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz továbbra is a biztonság és a stabilitás külföldön történő támogatásának fő pénzügyi eszköze, és azt a lehető legnagyobb mértékben igénybe kell venni, az **Európai Békekeret** katalizáló szerepet fog játszani a védelmi képességek kiépítésének elősegítésében, kiegészítve a KBVP keretébe illeszkedő válságkezelési erőfeszítéseinket. Emellett jobban össze kell kapcsolnunk a katonai segítségnyújtást a polgári kapacitásépítéssel, a biztonsági ágazat reformjával, a kormányzással, a jogállamisággal, a nemzetközi jog és az emberi jogok tiszteletben tartásával, a demokratikus felügyelettel és a hibrid fenyegetésekre, a dezinformációra és a kibertámadásokra való reagálásra irányuló képességekkel. A Bizottság programjaival és eszközeivel való koordináció alapvetően fontos lesz az intézkedéseink sikere szempontjából.

Üdvözljük, hogy valamennyi partnerünk **hozzájárult KBVP-misszióinkhoz és -műveleteinkhez**, és arra ösztönözzük őket, hogy a nemzetközi béke és biztonság előmozdítására irányuló kölcsönös erőfeszítés részeként több személyzetet és képességet biztosítsanak misszióinknak és műveleteinknek. E célból segíteni fogjuk partnereinket abban, hogy megerősítsék a KBVP-missziókhoz és -műveletekhez való hozzájárulási képességüket. 2021-ben már megerősítettük a harmadik államok KBVP-missziókban és -műveletekben való részvételének módozatait azáltal, hogy a tervezés valamennyi szakaszában biztosítottuk a magasabb szintű információmegosztást.

Célkitűzések

Arra törekszünk, hogy elmélyítsük a partnerekkel folytatott együttműködésünket, és tovább alakítsuk partnerségi csomagjainkat. Fenntartjuk és elmélyítjük a biztonsági és védelmi párbeszédeinket, a közös helyzetismeretünket, valamint a közös kiképzést és gyakorlatainkat. Együtt fogunk működni partnereinkkel a hibrid fenyegetésekkel, a dezinformációval és a kibertámadásokkal szembeni fellépés terén. Megközelítésünk ki fog terjedni a partnerek kapacitásépítési és támogatási igényeire is.

Multilateralizmus

- 2022-től – az együttes nyilatkozatokra építve – tovább erősítjük, elmélyítjük és kibővítjük a NATO-val folytatott stratégiai partnerségünket, politikai párbeszédünket és együttműködésünket az együttműködés valamennyi elfogadott területén, ideértve az olyan új fontos munkaterületeket is, mint például a reziliencia, a kialakulóban lévő forradalmi technológiák, az éghajlat és a védelem, valamint a világűr.
- 2022-től kezdődően végre fogjuk hajtani az **EU–ENSZ együttműködés** új közös prioritásait (2022–2024), különösen közösen feltérképezzük a jövőbeli kilátásokat és a stratégiai előretekintést, közös, a nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő konfliktuselemzést végzünk, tovább erősítjük a politikai és operatív koordinációnkat és együttműködésünket és az információcserét, többek között az EU Műholdközpontján keresztül műholdfelvételek biztosítása révén.
- 2022-ben Brüsszelben meg fogjuk rendezni a **biztonsági és védelmi partnerségi fórum** első kétévenkénti ülését, amelyen a főképvisező meghívására multilaterális, regionális és kétoldalú partnerek vesznek majd részt.

Regionális együttműködés

- 2022-től kezdve elmélyítjük a politikai párbeszédet, és megerősítjük az együttműködést az **EBESZ**-szel, az **Afrikai Unióval** és az **ASEAN**-nal olyan területeken, mint a konfliktusmegelőzés, a közös helyzetismeret és a reziliencia. Emellett:

- az **EBESZ**-szel együtt egy konkrét regionális és tematikus intézkedéseket tartalmazó közös, célzott konfliktusmegelőzési és válságkezelési ütemtervet kívánunk kidolgozni;
- a 2022. februári EU–AU csúcstalálkozóval összhangban megújítjuk és szorosabbra fűzzük az Afrikai Unióval folytatott együttműködésünket. Fokozni fogjuk különösen a megfelelő kiképzéshez, kapacitásépítéshez és felszereléshez nyújtott támogatásunkat, az afrikai vezetésű autonóm béketámogató műveletek megerősítését és bővítését, többek között uniós missziók és támogatási intézkedések, valamint bűnüldözési kapacitásépítés révén. Törekedni fogunk arra, hogy az **Afrikai Unióval** közösen helyszíni látogatásokat bonyolítsunk le, és szorosabbá tegyük a koordinációt az operatív tervezés és végrehajtás szintjén egyaránt; intenzívebbé fogjuk tenni az EU–AU–ENSZ háromoldalú együttműködést is.

Kétoldalú együttműködés

- Szorosabb és kölcsönösen előnyös együttműködést fogunk folytatni az **Egyesült Államokkal**. 2022-től kezdve a 2021. júniusi csúcstalálkozón elfogadott nyilatkozat alapján célzott biztonsági és védelmi párbeszédet folytatunk majd az országgal.
- A meglévő párbeszédnek alapján el fogjuk mélyíteni a **Norvégiával és Kanadával** folytatott együttműködésünket. Továbbra is nyitottak vagyunk arra, hogy együttműködjünk az **Egyesült Királysággal** a biztonság és a védelem területén.
- A **Nyugat-Balkánon**, a **keleti és déli szomszédságunkban**, az **indiai–csendes-óceáni térségben** és **Latin-Amerikában** meg fogjuk erősíteni a partnereinkkel folytatott biztonsági és védelmi párbeszédet. Emellett különösen:
  - a **keleti partnerek** rezilienciájának megerősítése érdekében – többek között a hibrid támadások és a kiberfenyegetések tekintetében – meg fogjuk erősíteni az e partnerekkel folytatott biztonsági és védelmi együttműködésünket, valamint fokozni fogjuk az adott helyzethez igazított támogatást és kapacitásépítést a biztonság és a védelem területén;
  - támogatni fogjuk a **nyugat-balkáni** partnereink rezilienciájának megerősítésére irányuló erőfeszítéseket;
  - átfogóbb biztonsági csomagokat fogunk kínálni a **déli szomszédsági** partnereknek;
  - törekedni fogunk arra, hogy az **afrikai partnereket** jobban bevonjuk a kontinensen zajló biztonsági és védelmi erőfeszítéseinkbe, továbbá támogatni fogjuk a békéhez és biztonsághoz hozzájáruló afrikai vezetésű kezdeményezéseket, mindenekelőtt az afrikai vezetésű béketámogató műveleteket, összhangban a 2022. évi EU–AU csúcstalálkozással;
  - 2023-ra a gyakoribb uniós kikötői megállások és őrzőjáratok mellett éles tengeri gyakorlatokat is végrehajtottunk az **indiai–csendes-óceáni** térségbeli partnerekkel.
- Válságkezelési erőfeszítéseinket kiegészítve teljes mértékben ki fogjuk használni a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszközt és más vonatkozó uniós programokat, továbbá nagyobb mértékben igénybe vesszük majd az Európai Békekeretet a kapacitásépítés fokozása, valamint afrikai, keleti és déli szomszédságunkbeli és nyugat-balkáni partnereink **kiképzése és felszerelése**, valamint a hibrid fenyegetésekkel szembeni rezilienciájuk megerősítése érdekében.
- A biztonság és védelem területén tett **nemzetközi diplomáciai erőfeszítéseink** előmozdítása érdekében bővíteni fogjuk az uniós küldöttségeken dolgozó katonai tanácsadók és antiterrorista szakértők hálózatát.

6. KONKLÚZIÓ

Világunk gyorsan és drámaian változik. Európában súlyos háború tört ki. Európai Unióként azonnali és példa nélküli intézkedéseket hozunk. Partnereinkkel együtt megvédjük az európai és globális biztonsági rendet. Emellett megerősítjük geopolitikai helyzetünket.

Ez a stratégiai iránytű részletezi, hogy az Európai Unió és tagállamai miként fogják **megerősíteni biztonságunkat és védelmünket**. Az elkövetkező évtizedben hatalmas előrelépést teszünk annak érdekében, hogy határozottabb és döntőbb jelentőségű biztonságszolgáltatóvá váljunk, és felkészültebbek legyünk a jelenlegi és jövőbeli fenyegetések és kihívások kezelésére. Ambíciónk központi eleme, hogy képesek legyünk a közös bevetésre, gyakorlatozásra és tervezésre. Emellett reziliensebbnek kell lennünk a hibrid fenyegetésekkel, a kibertámadásokkal, az éghajlattal kapcsolatos kockázatokkal, a természeti katasztrófákkal és a világjárványokkal szemben. Biztosítanunk kell a stratégiai területekhez való hozzáférésünket. Többet és hatékonyabban kell beruháznunk. Az innovatív védelmi képességekbe és mechanizmusokba történő célzottabb és nagyobb mértékben koordinált beruházások növelni fogják cselekvési képességünket, és csökkentik majd a nem kívánt stratégiai függőségeket. Megerősített partnerségeink pedig növelni fogják biztonságunkat. Mindezek megvalósítása során szinergiákat kell biztosítanunk a biztonsági unió keretében végzett munkával, valamint a Bizottság egyéb vonatkozó szakpolitikáival és kezdeményezéseivel.

Az ebben a stratégiai iránytűben részletezett intézkedések ambiciózusak, de tartós politikai elkötelezettséggel megvalósíthatók. Ez az iránytű biztosítja a **stratégiai perspektívát**, és részletezi a gyorsabb, döntőbb jelentőségű és határozottabb uniós fellépés biztosításához szükséges eszközöket és kezdeményezéseket. Annak ellenére, hogy az elmúlt években jelentős előrelépés történt, az EU kollektíven nincs kellően felvértezve arra, hogy fellépjen az előtte álló valamennyi fenyegetéssel és kihívással szemben. A jelenlegi biztonsági kihívások fényében ezen késlekedés nélkül változtatnunk kell, és csökkentenünk kell a törekvéseink és fellépéseink közötti szakadékot.

A főképvisező – a Bizottsággal és az Európai Védelmi Ügynökséggel konzultálva – éves jelentést fog készíteni az elért eredményekről, amely alapul szolgál majd ahhoz, hogy az Európai Tanács valamely ülésén politikai iránymutatást nyújtson az erőfeszítéseinkhez. A 2025-ben elvégzendő felülvizsgált fenyegetettség-elemzés és a tervezett fő célkitűzések teljesítése alapján a főképvisező javaslatokat fog előterjeszteni **e stratégiai iránytű esetleges felülvizsgálatára** vonatkozóan. Együttesen végre fogjuk hajtani közös biztonsági és védelmi célkitűzéseinket, hogy egy olyan Európai Unió jöjjön létre, amely megvédi a polgárait, az értékeit és az érdekeit, és amely hozzájárul a nemzetközi békéhez és biztonságához.